

List učenika Medrese "Osman-ef. Redžović" (Čajangrad - Visoko)

ŠAHID

شاهد

Godina XVI

Broj 28.

Februar 2011.

Rebiu-l-evvel 1432.

Cijena 1 KM - Za inostranstvo 2 €

USPJEŠNI ZA MLADE

Večer darivanja za prvu fazu izgradnje sportskog centra

Intervju

**AKADEMIK
ESAD DURAKOVIĆ**

Neverbalna komunikacija

**UNIFORMA KAO
PONOS, A NE KAZNA**

Tema broja

NAMAZ

„Šahid“

List učenika

Medrese „Osman ef. Redžović“

Čajograd, Visoko, BiH

Tel: 032/745-771; fax: 032/745-770

e-mail: sahid.redakcija@gmail.com

www.medresa.org

Izdavač:

Medresa „Osman ef. Redžović“

Glavni i odgovorni urednik:

Amina SMAJLAGIĆ

Sekretar redakcije:

Emir HODŽIĆ

Voditelj novinarske sekcije:

Emir UZUNALIĆ, prof.

Lektor:

Salih DELIBAŠIĆ, prof.

Redaktura:

Emir UZUNALIĆ, prof.

Redakcija:

Amina SMAJLAGIĆ, Ensar MAHMUTOVIĆ,
Emir HODŽIĆ, Jusuf KORIĆ, Šejma ŠIKALO,
Sumejja DURMIŠ, Merhana MUSLIĆ,
Emir TALETOVIĆ, Ahmed PAŠALIĆ, Emira
BRAHIM BRAHMI, Tesnima BOSNIĆ, Semina
HASANBEGOVIĆ, Abdullah DŽIHIĆ, Emrah
SELJACI, Ismail IBRELJIĆ, Zerina PLANINIĆ

Saradnici u ovom broju:

Dženan HANDŽIĆ, prof., Emir UZUNALIĆ, prof.,
Amela NUMANAGIĆ, prof., Adi ŠABANOVIĆ,
Merima BEŠLIJA,

DTP i naslovna strana:

Ensar MAHMUTOVIĆ

Foto:

Ensar MAHMUTOVIĆ, Jusuf KORIĆ

Štampa:

REMIX, Visoko
061/780-698

List izlazi povremeno

Šahid je upisan u evidenciju javnih
glasila Ministarstva
obrazovanja, nauke, kulture i sporta BiH
pod brojem 496 od 8.4.1995. god.

Iz ovog broja izdvajamo:

28.

INTERVJU SA AKADEMIKOM ESADOM DURAKOVIĆEM

Kada se prihvatite nekog posla, radite ga tako da varnice sijevaju ili ga nemojte uopće raditi- jedna je od poruka koju prof. Duraković upućuje našim čitaocima.

SLUŠAJUĆI MUHU

„O ljudi, evo jednog primjera pa ga poslušajte: Oni kojima se vi, pored Allaha klanjate, ne mogu nikako ni mušicu stvoriti, makar se radi nje sakupili. A ako bi im mušica nešto ugrabila, oni to ne bi mogli iz nje izbaviti; nejak je i onaj koji se klanja, a i onaj kome se klanja.“ (El – Hadždž, 73. Ajet)

26.

23.

NAMAZ

„A robovi Milostivoga su oni koji po Zemlji mirno hodaju... i oni koji provode noći pred Gospodarom svojim na tlo padajući i stojeći.“

(El-Furqan, 63-64)

JA STANOVNIK SVEMIRA

Kad je svemirska sonda Voyager iz velike udaljenosti snimila naš sunčev sistem, Karl Sagan je dobro primijetio: „Živimo na blijedoplavoj tačkici. Imajte to na umu kada se nađete sami pod zvijezdama.“

30.

Riječ urednika

Poštovani čitaoci,

Čast mi je predstaviti 28. broj Učeničkog lista „Šahid“. Trudili smo se da i u ovom broju prezentiramo interese mladih, njihove poglede i razumijevanje vremena u kojem živimo.

Tema ovog broja je Namaz-miradž vjernika, poseban način zbližavanja sa Allahom dž. š. O tome kako postići skrušenost u namazu, pročitajte u naših dvanaest savjeta i uljepšajte svoju svakodnevnu obavezu prema Gospodaru.

Džamija Muhamed Salih Al-Hanna se već skoro godinu dana ponosito izdiže ka čajogradskom nebu. Ponosni zbog završetka ovog projekta, krećemo ka konačnom dovršetku našeg Komplexa. Želja nam je da naši đaci što prije ugledaju novi sportski centar. Niti jedan naš projekat ne bi mogli ostvariti da nije naših dragih vakifa, kojima se srdačno zahvaljujemo i pozivamo ih na još jednu veliku akciju.

Bez obzira na to koliko predsjednika ima i koliko će ih imati naša zemlja, uvijek se vrlo rado vraćamo na našeg prvog predsjednika rahmetli Aliju Izetbegovića. U ovom broju možete pročitati intervju koji je rahmetli predsjednik dao 1995. godine sedmičnom listu „Ljiljan“ povodom tek potpisanog Dejtoskog sporazuma.

Našu Medresu zijaretio je ugledni akademik prof. dr. Esad Duraković. Bila mi je čast da obavim intervju sa uglednim prof. Durakovićem nadam se da ćete se okoristiti mudrostima i porukama našeg akademika.

Jedna zanimljiva ideja rodila se među učenicima i profesorima naše Medrese. Nakon čitanja teksta „Ja, stanovnik svemira“, lahko ćete zapaziti koju ideju imamo. Namjera je da pokušamo kupiti i postaviti teleskop u našoj školi. Nažalost, to je jedna skupa ideja, ali se nadamo da će se, ako Bog da, realizovati zahvaljujući dobrim ljudima i doprinijeti boljem razumijavanju svijeta, svemira i Božije veličine.

Povodom obilježavanja Dana državnosti naše zemlje, naš medresanski tekstopisac i reper Sadmir Mustafić je promovisao svoju novu pjesmu „Majko zemljo“. Intervju sa našim Sadmirom također će ovaj broj, vjerujemo, učiniti zanimljivijim.

Nadam se da će i ovaj „Šahid“ donijeti toplinu u vaše domove, jer kao što smo jednom napisali: „Čovjek je ono što čita!“ Zato, zijaretite našu Medresu, kupite novi broj „Šahida“, postanite prijatelj naše škole. Molimo Allah dž. š. da nagradi sve naše čitatelje i vjerne prijatelje Medrese – naše vakife. I na kraju ne zaboravite da živ čovjek može mnogo, biti istinski živ znači sanjati, sanjajte velike stvari, tražite ljepotu i smisao, ako vam „Šahid“ bar malo pomogne u tome onda je i on ispunio svoj smisao.

Esselamu alejkum!

USPJEŠNI ZA MLADE

KORAK DO CILJA

Kada je u septembru 1992. godine obznanjena ideja o osnivanju Medrese „Osman-ef. Redžović“, malo je ko, osim njenog pokretača i direktora, profesora Džemala Salihspahića, vjerovao u njeno ostvarenje. Danas, osamnaest godina kasnije, projekt izgradnje odgojno-obrazovnog kompleksa Medrese koji se prostire na 40.000 m² zemljišta samo je na korak do cilja. Izgradnjom sportske dvorane, koju planiramo započeti na proljeće, Kompleks bi bio upotpunjen.

Piše: Dženan Handžić, prof.

Zašto dvorana?

U Medresi „Osman-ef. Redžović“ školuje se oko 250 učenika i učenica sa preko 30 općina iz cijele Bosne i Hercegovine. Kao i njihovi vršnjaci u drugim školama, imaju obavezne časove sporta i tjelesnog odgoja dva puta sedmično. Kako Medresa nema vlastite sportske terene, časovi obavezne nastave se izvode u fiskulturnoj sali obližnje osnovne škole. Osim što je ta fiskulturna sala u ruševnom stanju, uglavnom je zauzeta časovima za osnovce. Medresi preostaje veoma malo termina za realizaciju časova, pa se oni često organiziraju na livadi, bez elementarnih uvjeta za rad, po hladnom, kišnom i blatnjavom vremenu.

Medresa je škola internatskog

tipa, u kojoj đaci borave 24 sata dnevno. Za njihov normalan psihofizički razvoj neophodno je obezbijediti im prostor za slobodne aktivnosti i razvijanje talenata.

Šta dobijamo dvoranom?

Pored neophodnog prostora za realizaciju časova redovne nastave, kao i za slobodne aktivnosti, izgradnjom sportske dvorane lokalna i šira društvena zajednica, pojedinci i sportski klubovi iz domovine i dijaspor imali bi brojne koristi, među kojima su najvažnije sljedeće:

1. Općina Visoko i Ze-Do kanton dobili bi prostor za realiziranje različitih sportskih, kulturnih i obrazovnih sadržaja.

Time bi se podigao nivo brige o mladima i vršila prevencija zloupotrebe alkohola, droge i socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja.

2. Medresa je 2009. i 2010. godine u vrijeme raspusta veoma uspješno organizirala ljetne škole za djecu i omladinu iz bošnjačkih džemata u SAD-u i evropskim zemljama. I dalje postoji veoma izražen interes za realizaciju sličnih programa, a za njihovu kvalitetnu realizaciju neophodni su i sportski tereni za različite sportske i kulturne sadržaje.

Sportska dvorana bi se, u kombinaciji sa specifičnim položajem kompleksa van urbane sredine te smještajnim kapacitetima u đaćkom domu,

tokom raspusta mogla pretvoriti u centar za pripremu igrača i timova. Koristeći svoj ugled, veze i poznanstva, kao i reputaciju Medrese širom islamskog svijeta, na pripreme u Čangrad mogli bi dolaziti brojni sportski klubovi iz arapskog svijeta.

Uspješni za mlade

Unutar Komplexa Medrese do danas je postavljeno šest kamena temeljaca za objekte koji su uspješno izgrađeni i stavljeni u funkciju. Na red je došlo postavljanje kamena temeljca sportskoj dvorani sa kojom se Komplex zaokružuje. S tim u vezi uprava Medrese pokrenula je projekt „Uspješni za mlade“

Svrha projekta „Uspješni za mlade“ je da se u Medresi, na večeri darivanja „Korak do cilja“, uz prigodan program okupe pravna i fizička lica, prijatelji Medrese koji mogu i hoće finansijski pomoći projekt izgradnje sportskog centra.

Očekivani rezultat projekta je da se na večeri darivanja „Korak do cilja“ prikupe sredstva neophodna za prvu fazu izgradnje sportskog centra, odnosno izlijevanje temelja i podne ploče.

Projekt su podržali reisululema dr. Mustafa Cerić, domaćin svečanosti, zatim Senad Hadžifežović koji će voditi program, te popularne estradne zvijezde Eldin Huseinbegović i Armin Muzaferija kao posebni gosti večeri.

Nadamo se da će se prijatelji Medrese još jednom odazvati našem pozivu i biti naši gosti na večeri darivanja „Uspješni za mlade“ u srijedu, 2. marta 2011. godine u 16 sati u školskom amfiteatru te time pružiti mladima šansu više da postanu uspješni.

POGLEDI

Islam i sport

„Jak vjernik je draži Allahu od slabog vjernika.“ (Hadis)

Islam je sveobuhvatan. Islam uređuje dunjalučke i ahiretske odnose i brine za pojedinca i društvo; vodi brigu o individualnoj, fizičkoj, psihičkoj i intelektualnoj sposobnosti želeći od muslimana da bude tjelesno, intelektualno i duhovno jak, a također, jak i u vjerovanju.

Jusuf El-Kardavi

Islam je u potpunoj oprečnosti sa religijama koje sankcioniraju čovjekovo tijelo od dopuštene relaksacije i sa religijama koje svoju pažnju usmjeravaju samo prema duhovnom uzdignuću, bilo da se to postiže kažnjavanjem ili mučenjem tijela. Po ovom pitanju Kur'an veli: „O sinovi Ademovi, lijepo se obucite kad hoćete da molitvu obavite! I jedite i pijte, samo ne pretjerujte; On ne voli one koji pretjeruju. Reci: „Ko je zabranio Allahove ukrase, koje je On za robove Svoje stvorio, i ukusna jela?“ Reci: „Ona su za vjernike na ovom svijetu, na onom svijetu su samo za njih.“ Eto, tako Mi detaljno izlažemo dokaze ljudima koji znaju.“ (El-A'raf, 31-32)

Ko je taj čovjek koji brani koristan hobi insanu i kaže da pored Allaha ima pravo nešto zabraniti?

Islam je došao da brine o ljudskom tijelu. Muhammed a. s. je rekao: „Tvoje tijelo ima prava kod tebe“, to su bile prve vjerske upute o brizi nad tijelom koje su ljudi čuli. Pravo tvoga tijela podrazumijeva njegovo jačanje kada oslabi, ishranu kada ogladni, napajanje kada ožedni, čišćenje kada se zaprlja i mirisanje kada zaudara. Dakle, tijelo moraš liječiti kada oboli i zaštititi od bo-

lesti koliko god si u mogućnosti.

Islam na ovaj način želi formirati jaku zajednicu, a to se ne može postići, osim ako njegove pristalice budu jaki, jer od pojedinca se formira društvo isto kao što se od cigli gradi građevina.

Da li je moguće da građevina bude čvrsta od nekvalitetnih i slabih cigli? Ne, nije moguće. Zato je islam pružao pažnju formiranju zdravlja i jake individue u svakom domenu pa i u fizičkom, odnosno, tjelesnom.

Tri aspekta snažnog muslimana

Prvi aspekt: zdravlje

Muhamed a. s. je rekao: „Ko osvane siguran sa svojom porodicom, zdravog tijela, posjedujući dovoljno hrane za taj dan, isto je kao da je njegov cio dunjaluk.“

Zdravo tijelo je prvi korak ka mirnom i spokojnom životu. Poslanik a. s. je molio Allaha dž. š. da mu podari oprost i zdravlje. „Molite Allaha za oprost i zdravlje, i doista nikom nije poslije čvrstog ubjeđenja ništa bolje dato od zdravlja.“

Poslanik a. s. bi skrušeno molio Allaha dž. š. riječima: „Uvrsti me među one kojima si podario zdravlje.“ Između dvije sedžde bi

govorio: "Gospodaru moj, oprosti mi, smiluj mi se, podari mi zdravlje, uputi me i podari mi opskrbu." Radi ovoga je islam propisao čistoću i obavezno čišćenje prije stupanja u namaz, tj. čistoću odjeće, tijela i mjesta, misleći pri tom na „opipljivu“ čistoću. Odnosno, propisao je čišćenje od prljavštine.

Čovjek ne može biti zdrav ako je konstantno izložen prljavštini, a uz to se ne čisti. U hadisu se navodi sljedeće: "Allahovo pravo za svakog vjernika je da se svake sedmice čovjek okupa. Svake sedmice će on oprati svoju glavu i tijelo."

Islam je također zabranio čovjeku konzumiranje alkohola i opojnih droga.

Poslanik a. s. je zabranio sve što opija. Islam je čak zabranio sve što bi štetilo tijelu: "I imetak na Allahovom putu žrtvujte, i sami sebe u propast ne dovodite, i dobro činite, Allah, zaista, voli one koji dobra djela čine." (El-Baqara, 195)

Poslanik s. a. v. s. kaže: "Nema štete, ni oštećenog."

To znači: nemoj nauditi sebi, a ni drugima.

Čovjek mora čuvati sam sebe. On ne treba ostajati dugo iza ponoći, pa da sebe i svoje tijelo koje mu je oruđe, iscrpi, ili da nakon toga jutrom ustaje umoran. To mu nije dopušteno. pa makar noć

proveo u ibadetu i pokornosti. Poslanik a. s. je savjetovao svoga ashaba koji je pretjerivao u poslušnosti Allahu dž. š. i ibadetu, da bude umjeren u postu, klanjanju, učenju, rekavši mu: "Doista tvoje tijelo ima kod tebe prava", znači pravo odmora. "Tvoje oko ima kod tebe" pravo, znači pravo na spavanje, "tvoja žena ima kod tebe pravo", znači pravo na spolni odnos i ljubaznost, "tvoji gosti imaju kod tebe pravo", znači pravo ugošćavanja i čašćenja."

Dužnost čovjeka je da ustupi svakom svoje pravo. Čovjek mora paziti na zdravlje svoga tijela i svoju vitalnost.

Drugi aspekt: trening

Održavanje kondicije je potrebno za kretanje i izvršavanje vjerskih, ali i drugih obaveza. Islam nam je propisao namaz kojeg čovjek klanja u džamiji onoliko koliko može. Tom prilikom on savladava ljenost, sputava strast, a svemu tome je neophodna tjelesna kondicija. Ramazanski post je vrsta prinudnog gladovanja i također zahtijeva tjelesnu snagu. Za hadž je također potreban izuzetan tjelesni napor i na kraju kada je ugrožen život, domovina i porodica čovjek se mora braniti.

Ali, kako se slab čovjek može braniti?

Čovjek mora biti jak: "I protiv njih pripremite koliko god možete snage i konja za boj, da biste time zaplašili Allahove i vaše neprijatelje, i druge osim njih – vi ih ne poznajete, Allah ih zna. Sve što na Allahovom putu potrošite nadoknađeno će

vam biti, neće vam se nepravda učiniti." (El-Enfal, 60)

Među ashabima nije bilo isposnika. Omer r. a. je vidio čovjeka

A snaga koja se treba pribaviti je tjelesna. Poslanik a. s. je bio snažnog tijela. Hrvao se sa poznatim hrvačem po imenu Rukana pa ga je nadjačao. Jahao bi konje bez samara i uzde. Među ashabima je bilo trkača. Svi su oni dobro znali jahanje i streljaštvo. Održavali su takmičenja sa konjima spremajući se na taj način za džihad. To je pravi ummet.

koji je u namazu bio previše skrušen pa mu rekao: "O ti, podigni glavu, jer je skrušenost u srcu, a ne u vratu."

Jedna sahabijka je vidjela mladice koji su nemarno hodali, pa je upitala za njihov identitet. Rekli su joj da su oni isposnici, pa je na to reagirala riječima: "Kada bi Omer r. a. koračao, on bi hodao brzo, kada bi govorio, jasan bi bio, kada bi udarao, to bi bolno bilo, pa i pored svega toga je bio isposnik."

Islam je također, propisao dunjalučke obaveze: traganje za životnom opskrbom i izdržavanjem djece, a za to je potrebna snaga. Zato čovjek mora biti snažan i pokretljiv. Polazeći odavde, islam je propisao sve sportove koji daju snagu tijelu: plivanje, streljaštvo, jahanje konja, itd. U nekim hadisima se navodi da je Poslanik a. s. rekao: "Pravo djeteta kod njegovog roditelja je da ga roditelj podučava pisanju, plivanju i streljaštvu."

Od Omera r. a. se prenosi da je rekao: "Podučavajte vašu djecu plivanju, streljaštvu i vježbajte ih jahanju konja." Ove vrste sporta su kod njih bile aktualne.

U našem vremenu postoje vrste sportova koji su čak postali dio nauke i umjetnosti. Postoje sportski instituti srednjeg i viso-

kog ranga. U njima ljudi uče kako da sebe učine sportistima. To je danas neophodno, jer ljudi skoro da ne pješače. Ljudi su ranije pješali milijama, dok danas oni koriste prevozna sredstva za bilo koju udaljenost, te su stoga potrebni treninzi kako bi se njihovo tijelo ojačalo i oduprlo bolestima koje ih mogu zadesiti zbog prevelike neaktivnosti.

Islam ne zabranjuje ni jednu igru uz uvjet da se u njoj ne pretjeruje. Pretjerivanje sve remeti. Kada neka stvar pređe svoju granicu pretvara se u vlastitog oponenta.

Sport nije samo za muškarce, već se i žene njime mogu baviti,

Nema prepreke da ljudi igraju nogomet, košarku, rukomet, tenis, ili bilo koji sport, ali da im to ne bude prepreka ostalim obavezama. U to bi moglo uračunati spominjanje Allaha, obavljanje namaza. Ili da nogomet postane idol koji se obožava. To se ne smije dogoditi.

ali sa određenim šerijatskim pravilima. Mi nismo kao zapadnjaci. Oni imaju svoju, a mi našu vjeru. Kada žene žele da se bave sportom, onda to mora biti u posebnim klubovima za žene. Na Katarskom univerzitetu postoji Odsjek za fiskulturu u kojem se treniraju razne vrste sportova, ali u njega ne ulaze muškarci, već samo žene. Na islamskom kongresu koji se održao u Dohi posjetila me je grupa žena iz Irana i saopštila mi da kod njih postoji ženski sport. Dakle, samo za žene. Danas nisu u potražnji debele i mlitave žene. Poželjna je žena ona koja je izdržljivog tijela i koja je u stanju služiti u svojoj kući, djeci, biti korisna po društvo, vjeru i ako je potrebno borbi na Allahovom putu. Vidjeli smo da su neke sahabijke – majke pravovjernih – učestvovala u džihadu. One

su služile borcima previjajući ranjenike, pojeći borce i u nekim slučajevima bi učestvovala u samoj borbi. Ummu Amara, inače porijeklo vodi od kćeri Ka'bove, i Ummu Sulejm Ar-Rumejsa i druge sahabijke su se borile na Uhudu.

Treći aspekt: izdržljivost

Musliman mora biti izdržljiv. On se mora baviti nekim sportom koji će mu koristiti. Treći aspekt podrazumijeva žilavost. Moramo naše mladiće naučiti žilavosti, jer život nije ruža bez trnja. Život je gorak i sladak. Čovjek u realnom životu mora sebe spremati za borbu. On mora trpjeti glad i žeđ. Islam je zbog toga propisao post svake godine kako bi navikao muslimana na glad i žeđ, jer to nekada nanesu životne prilike unatoč volji muslimana. Insan mora podnositi izdržljivost i navikavati se na nju. Kaže se u hadisu: "Budite izdržljivi kao Ma'd ibn Adnan." Ovaj čovjek je bio žilav i snažan. Budite jaki, jer blagodat ne traje vječno.

Blagodat i luksuz ne traju stalno, jer je nemoguće da jedno stanje ostane nepromjenljivo. Dunjaluk i vrijeme se mijenjaju: "Ako vi dopadate rana, i drugi rana dopadaju. A u ovim danima Mi dajemo pobjedu sad jednima, a sad drugima, da bi Allah ukazao na one koji vjeruju i odabrao neke od vas kao šehide – a Allah ne voli nevjernike." (Ali-Imran, 140)

Ko cijelog života živi u raskoši i komforu on nije fleksibilan, ako

mu se život promijeni. On će biti fleksibilan samo onda ako bude otporan i naviknut na podnošenje muka.

Ovo su ta tri aspekta na koje islam odgaja ljudsko tijelo. Oni su neophodni za formiranje muslimanske ličnosti. Muslimanska ličnost je jaka u tijelu, razumu i duhu. To su individualne karakteristike koje islam želi.

Ako se ne budemo čvrsto držali za uže islama kojem kidanja nema, ne možemo navedena tri aspekta postići. U tom slučaju ćemo biti slični volu koji se vrti i vrti oko guvna, ali mjesto do kojeg je stigao je isto od kojeg je započeo. Istinu je rekao Ibnul-Hattab kada je izjavio: "Bili smo najponizniji narod, pa nas je Allah učinio ponosnim sa islamom. Koliko god budemo tražili ponos u nečem drugom pored islama, Allah će nas ponižavati." Vraćanje trajnim islamskim vrijednostima je vraćanje sportu i zdravom tijelu, ali bez zanemarivanja potreba duše i obaveza prema Uzvišenom.

Priredio: Emir Uzunalić, prof.

DA SE NE ZABORAVI

MIR JE OČIGLEDNO BOLJI ZA NAS

Ove 2011.godine navršava se 16 godina od potpisivanja Dejtonskog sporazuma. U nacionalnom sedmičnom listu „Liljan“ 29. novembra 1995. godine, rahmetli Alija Izetbegović je dao intervju prof. Džemaludinu Latiću, koji je tada bio urednik ovog nekada uglednog, sedmičnog lista u kojem je rahmetli Alija Izetbegović dao svoj stav o razlozima potpisivanja Dejtonskog sporazuma.

Priredio: Emir Taletović, IV-a

Gospodine Predsjedniče, Dejtonskim sporazumom naša Republika potvrdila je međunarodni subjektivitet i teritorijalni integritet, ona će imati vladu, parlament sa dva doma, centralnu banku, jedinstvenu monetu... Mislim da je najznačajnije pitanje kakve će kompetencije imati „republika srpska“, zatim da li se gasi „hrvatska republika HB“? Ipak, „običan“ čovjek ima utisak, pogotovo kad je o „republiki srpskoj“ riječ, da se radi o državi, da smo izgubili 49 posto našeg državnog teritorija?

PREDSJEDNIK IZETBEGOVIĆ:

Pitanje šta će dobiti Srbi jeste važno, ali ne slažem se da je i najvažnije. Najvažnije je ipak da je država BiH, uprkos svemu, opstala, da naš narod ima svoju državu u koju će se moći vratiti i u kojoj će moći živjeti, da ta država ima sve važne institucije preko kojih će djelovati i da se sve to provede u život. A što se tiče tzv. Srpskog entiteta, on je dobio ono što i Federacija, dakle nadležnosti u oblasti privrede, obrazovanja, unutrašnjih poslova, zdravstva, itd., ali to nije dato u Dejtonu, nego su to ranije silom uzeli i mnogo više od toga. Ništa u Dejtonu nije izgubljeno, što već nije bilo izgubljeno. Naprotiv, mnogo čega je vraćeno: dio teritorija i neke državne kompetencije koje ste upravo nabrojali u svom pitanju. Srbi su morali da prihvate i priznaju bosansko-hercegovačku državu, koju su odbacivali od početka, i da se odreknu ambicija o nezavisnosti ili otcjepljenju. Mi smo mogli da tražimo više, ali samo na bojnom polju, to jest – produženjem rata. Za pregovaračkim stolom moglo

se dobiti samo to što je dobijeno, ni centa više. A rat se morao konačno zaustaviti jer su umiranja i patnje davno prešle granice podnošljivog. Što se tiče Hercegovine, ona bi sa uspostavom Federacije, što se očekuje u naredna dva mjeseca, trebala prestati da postoji.

-Da li je bilo preciznijih dogovora o vojsci i policiji unutar dva entiteta? Kako će one izgledati?

PREDSJEDNIK IZETBEGOVIĆ:

Zasada ostaju i postojeće vojske i policije, nažalost. Razlika je u tome što se više ne tuku i što se bar kad je riječ o vojskama – snage postepeno balansiraju, što nama odgovara. Postavljene su osnove i za zajedničku komandu u daljoj budućnosti, ali moram priznati, to je zasad samo na papiru. Dejton je mogao unekoliko izmijeniti stanje, ali nije mogao potpuno izbrisati realnost na terenu. Uzalud je čovjeku koji je pretrpio saobraćajni udes i polumio se govoriti da bi bilo bolje da nije izgubio nogu i da nema

ožiljke na licu. A Bosna je pretrpjela strašan udes i važno je da je preživjela. Stvari će se postepeno popravljati.

-Srpska strana je prihvatila sporazum premda postoji medijsko „podgrijavanje“ njezine javnosti, pogotovo onih Srba koji žive u okolini Sarajeva. Ima li nekih drugih naznaka da će se zatezati oko dogovorenog i šta će se desiti ako iznevjere?

PREDSJEDNIK IZETBEGOVIĆ:

Oni pokušavaju stvaranjem tenzija pokolebati svijet, posebno američki kongres. Ne vjerujem da će nešto postići, ali mi smo već ranije vrlo jasno izjavili, ako iz bilo kojih razloga dogovor ne bude sproveden, mi ćemo naše potpise staviti van snage. U tom slučaju slijedila bi nova runda rata u kojoj će Srbi doživjeti poraz. Nažalost, to bi bilo povezano i sa našim gubicima, što smo htjeli da izbjegnemo.

Koji su bili glavni razlozi pa ste Vi, na čelu naše delegacije, prolongirali pitanje Brčkog i tzv. koridor u Posavini? Da li je hrvatski predsjednik Tuđman bio otpisao ovo područje u dogovoru s Miloševićem?

PREDSJEDNIK IZETBEGOVIĆ:

Radi se o dva odvojena pitanja: Posavina i Brčko. Kad je riječ o Posavini, Milošević je tvrdio da o tome još ranije ima dogovor s Tuđmanom i ostao je u tome uporan. Tuđman je to demantirao. O Brčkom se vodila rasprava od početka pregovora, a posebno intenzivno posljednja tri dana. Opozicije su bile potpuno

suprotne. Mi smo grad tražili za Federaciju, Milošević za Srbe. U jednom trenutku, suočeni sa potpunim krahom pregovora, mi smo ponudili odlaganje i arbitražu. Milošević je to odbio. U pokušaju da spasi situaciju, Amerikanci su produžili pregovore na 24 sata. Bilo je to u ponedjeljak, 20. novembra. Ali dan je protekao bez rezultata. Navečer, poslije deset sati, Amerikanci su nas obavijestili da do ponoći traže naš konačan stav. Ja sam oko pola dvanaest poslao gosp. Šaćirbegovića kod gosp. Kristofera (Cristofer) da mu prenese da se mi ne odričemo Brčkog. Pola sata nakon toga dobili smo pismo u kojim se konstatuje da su pregovori završeni neuspjehom. Zahtijevali su da ja to potpišem i ja sam to učinio. Smatrao sam da je sve gotovo i dao uputstvo našoj delegaciji da se pripremi da sutra rano ujutro napustimo Dejton. Ali, tada je došlo do preokreta. Izgleda da je negdje pred svanuće Milošević obavijestio Amerikance da prihvata arbitražu i tako je put dogovora bio otvoren. Mi smo, naravno, tada mogli da arbitražu odbijemo, ali to bi sigurno značilo nastavak rata, i po mišljenju Amerikanaca, našom krivicom.

Prema danas objavljenoj dejtonskoj mapi, ona se razlikuje od mape Kontakt grupe. Sada ni pravno nemamo pod kontrolom Srebrenicu i Žepu, a geografska veza između srednje Bosne i Krajine nije uspostavljena relacijom Jajce - Mrkonjić Grad - Bihać. Izostaju i komunikaciona čvorišta u Doboju, Prijedoru i Bosanskom Novom?

PREDSJEDNIK IZETBEGOVIĆ:

Sve što kažete je uglavnom tačno, ali to puno ne pomaže. Kad već spominjete pravnu stranu pitanja, nije tačno da pravno više nemamo Srebrenicu i Žepu. Pravno imamo, jer je država opstala, nažalost, stvarno nemamo, ali vjerujemo – privremeno. U komadu sira vi vidite samo rupe. Morate priznati da i nastavak rata, nakon 44 mjeseca stradanja, nije baš neka alternativa. Pošto ste nabrojali šta sve nismo dobili, pokušajte sada nabrojati šta dobivamo. Što se mene tiče, ako upoređujem šanse koje pruža rat sa onima koje donosi mir, mislim da je prednost mira očigledna.

U kojem odnosu su ukidanje embarga na uvoz oružja za našu Vladu i ukidanje sankcija Miloševiću? U prvom razgovoru za državnu Televiziju Vi ste samouvjereno rekli da će naša strana, ukoliko agresori potkopaju sporazum, „na drugi način riješiti krizu“. Da li su američke garancije ukidanja embarga na uvoz oružja čvrste i koliko bismo, u slučaju dakle da srpska strana ponište sporazum, dugo čekati na to ukidanje?

PREDSJEDNIK IZETBEGOVIĆ:

Rezolucije o suspenziji sankcija Srbiji i ukidanje embarga na oružje Bosni su povezane i obje su već donesene. Ako imam razloga da sumnjam u dolazak američkih vojnika u Bosnu, jer tu teškoće sigurno postoje, nemam opravdanog razloga da sumnjam u sprovođenje rezolucije o skidanju embarga na oružje kada je ta

odluka već donesena. Naravno, sve je moguće, pa i to da srpska strana izigra sporazum, ali tada smo gdje smo: nema Dejtona ni njegova „dva entiteta“, borba se nastavlja, ali sada pod za nas povoljnijim okolnostima. Tada Srbi imaju rat protiv „ostatka svijeta“. Da smo mirovni sporazum odbili, mi bismo se našli u toj situaciji. Diplomatska bitka u Dejtonu se dijelom vodila i oko tog pitanja, to jest oko pitanja krivice za eventualni nastavak rata. Taj dio utakmice smo dobro odigrali.

Jedan dio opozicije reagirao je na Vaš poziv da građani koji žive na području pod kontrolom legalnih vlasti izađu na referendum i izjasne se o Dejtonu. SDP traži referendum i za građane izvan ovih područja, a neki drugi opozicionari smatraju da je referendum trebalo sprovesti prije Dejtona?

PREDSJEDNIK IZETBEGOVIĆ:

Većina opozicionara živi u oblacima, važno im je da prijedlozi lijepo zvuče, bez obzira što nemaju nikakve veze sa stvarnošću. Kako bi oni to sada proveli referendum na čitavoj teritoriji? Ja sam predlagao jednu vrstu konsultacije građana na teritoriju gdje je to moguće, a to je teritorij pod kontrolom legalnih vlasti. Uvjeran sam da bi velika većina građana podržala Dejtonski sporazum.

Zamislimo da građani srpske nacionalnosti ostanu živjeti u Hadžićima ili na Ilidži. Kakav tretman će imati? Šta im može obećati naša Vlada?

PREDSJEDNIK IZETBEGOVIĆ:

Najkraće: može im obećati energičnu zaštitu civila i isto tako energično gonjenje krivaca i ubica.

Gore, u Dejtonu, na ceremoniji parafiranja, rekli ste da se u svijetu kakav je danas bolji mir nije mogao postići za Bosnu i, vjerovatno se to podrazumijevalo, za bošnjački narod. Spomenuli ste i islamski svijet. Da li se osjećao ikakav uticaj islamskog svijeta u Dejtonu i kakva su Vaša iskustva političara sa „svijetom kakav je danas“?

PREDSJEDNIK IZETBEGOVIĆ:

Islamski svijet još uvijek nije dovoljno organiziran i snažan. Ipak, sama činjenica postojanja tog svijeta uticala je u izvjesnoj mjeri na ponašanje Zapada, posebno nekih zapadnih zemalja. A što se tiče svijeta uopće, pa, sve sam rekao u onom kratkom govoru na kraju Dejtona. Preporučujem vam da ga, umjesto odgovora, pažljivo pročitate. U svakom slučaju, to je svijet u kojem je moguće povesti nepravedan rat i nametnuti nepravedan mir.

Razgovarao: Džemaludin Latić

Mezar prvog predsjednika BiH rahmetli Alije Izetbegovića na Kovačima, Sarajevo

DIJAGNOZA

Heretici i podanici

(Preuzeto iz djela "Islam između Istoka i Zapada" autora Alije Izetbegovića)

Postoji jedna vrsta ljudi koji se dive jakoj vlasti, vole biti pod stegom. Obožavaju onaj vanjski red, kakav vlada u vojsci, "gdje se zna ko naređuje, a ko sluša."

Priredila: Merhana Muslić, III-b

Njihov je ukus na strani novoizgrađenih dijelova grada, gdje su sve kuće jednake, u pravim redovima i sa jednakim fasadama. Oni vole pleh-muziku, uniformu, spektakl, parade i druge laži koje „uljepšavaju“ život i čine ga lakšim. Naročito vole da je „sve po zakonu“. To su ljudi sa podaničkim mentalitetom. Oni jednostavno vole biti podanici, oni vole sigurnost, red, establišment, vole biti pohvaljivani od svojih starješina i vole biti „u milosti“. Oni su časni, mirni, lojalni, štaviše ispravni građani. Podanici vole imati vlast, a vlast voli imati podanike. Oni idu zajedno kao dijelovi jedne cjeline. Ako autoriteta nema, podanici ga izmisle.

Na drugoj strani stoji jedna nesretna, prokleta ili ukleta vrsta ljudi koja se uvijek nešto buni, koja uvijek hoće nešto novo. Ona manje govori o hljebu, a više o slobodi, manje o redu i miru, a više o ljudskoj ličnosti. Ona ne priznaje da joj car daje platu, ona naprotiv tvrdi da ona i cara hrani („vlast ne izdržava vlast, nego mi izdržavamo vlast“). Ovi vječni heretici obično ne vole vlast, niti vlast voli njih. Ako su religiozni, podanici obožavaju ljude, autoritete, idole, kumire; slobodari i buntovnici slave jednog jedinog Boga. Jer, dok idolopoklonstvo ne smeta ropstvu i potčinjavanju, prava vjera ne smeta slobodi.

○ MEĐUSOBNOM POTPOMAGANJU

Akcija „Kurban 2010“

Ustanova klanja kurbana, kao što je poznato, ima svoje utemeljenje u Kur'anu. Za muslimane ona ima i historijski, socijalni i moralni značaj, zbog čega je izuzetno važno da muslimani veoma ozbiljno pristupaju ovoj vjerskoj obavezi. Ispunjavanje ove dužnosti donosi višestruku korist, kako pojedincu, tako i zajednici.

Piše: Amela Numanagić, prof.

Za medrese, kao ustanove u kojima đaci, u okviru odgojno-obrazovnog rada, borave dvadeset i četiri sata dnevno, vjerski propis klanja kurbana je veoma važan. U đачkom domu naše škole smješteno je 250 đaka sa područja cijele Bosne i Hercegovine, a imamo i nekoliko đaka iz dijaspora. U đачkoj kuhinji dnevno se priprema oko 800 obroka. Za ishranu đaka potrebni su mnogi prehrambeni artikli, među kojima meso zauzima najvažnije mjesto. Za pripremanje kvalitetne, zdravstveno ispravne i kalorične hrane, dnevno je potrebno utrošiti više desetina kilograma zdravstveno ispravnog i halal mesa. Allah dž. š. u Kur'anu kaže: „Zato jedite ono pri čijem klanju je spomenuto Allahovo ime, ako

vjerujete u Njegove ajete“ (Kur'an).

Zbog svega navedenog, Kolektiv Medrese izuzetno cijeni ovakvu vrstu pomoći i veoma ozbiljno pristupa pripremi i realiziranju akcije „Kurban“.

Tok akcije „Kurban 2010“

Kao i prethodnih godina, i ove godine, Uprava Medrese je u septembru donijela odluku o pokretanju akcije „Kurban 2010“ i tom prilikom imenovala komisiju koja je bila zadužena za uspješno sprovođenje akcije. Članovi komisije su bili: Ejub Begić – predsjednik, Amela Numanagić – koordinator, Nijaz Aganhodžić, Asim Lemeš, Ekrem Smajlović, Bahrudin Uzunalić, Fahrudin Jusić – članovi. S obzirom na obimnost i kompleksnost akcije, povremeno su uključivani i drugi članovi Kolektiva,

a tokom samog Bajrama i više njih.

Rad komisije podrazumijevao je sljedeće:

- Objavljanje početka akcije u medijima: Preporod, TV Visoko, TV IC Kakanj, BM radio i Radio

BIR;

- Prikupljanje i analiza ponuda za odabir adekvatnog i odgovornog ponuđača;

- Izbor i kupovina kurbana koji odgovaraju našim potrebama i koji zadovoljavaju šerijatske propise vezane za odabir adekvatne stoke;

- Organiziranje klanja, rasijecanja, iskoštavanja, transporta i skladištenja kurbanskog mesa;

- Obezbjedivanje stručnog osoblja za praćenje šerijatske ispravnosti stoke, procesa klanja i praćenja samog čina klanja učnjem tekbara i izgovaranjem nijeta za hajr-sahibiju, koji je nanijetio i uplatio da se zakolje kurban kod nas;

- Prikupljanje kurbanskih kožica;

- Doček gostiju i podjela trećine kurbanskog mesa;

- Sačinjavanje izvještaja o uspjehu i realiziranju akcije kao i analiza iste.

Ovogodišnja akcija uplate i klanja kurbana u našoj Medresi ocijenjena je izuzetno uspješnom, a zabilježen je i manji porast uplata u odnosu na prethodnu godinu. Ukupan broj ovogodišnjih uplata je 636 kurbana, a od toga:

- Uplate građana iz Bosne i

Hercegovine 354 kurbana

- Uplate građana iz inostranstva (pojedinačne) 132 kurbana

- Uplate turske organizacije "Mili Goruš", ogranak za EU 150 kurbana

Od ukupnog broja uplata kupljeno je 79 grla krupne stoke i 83 grla sitne stoke.

Klanje kurbana vršeno je na pet mjesta:

- Sva krupna stoka je zaklana i iskoštena na farmi „Suša“ u Donjem Moštru. To je farma sa klaonicom koja posjeduje uvjete usklađene sa najnovijim evropskim standardima, što nam je olakšalo klanje i uskladištavanje kurbanskog mesa;

- Na farmi „Ohran“ u Moštru je zaklano 33 grla sitne stoke;

- Na farmi „Meša“ u Fojnici je zaklano 30 grla sitne stoke;

- U krugu Medrese smo zaklali 10 grla sitne stoke; i

- Nabavljeno je i zaklano 10 grla sitne stoke u Srebrenici.

Svi kurbani su kupljeni na domaćem tržištu, bili su pod veterinarskim nadzorom, ispunjavali su šerijatske uvjete za klanje i zaklani su

uz nadzor stručnih lica i u skladu sa šerijatskim propisima.

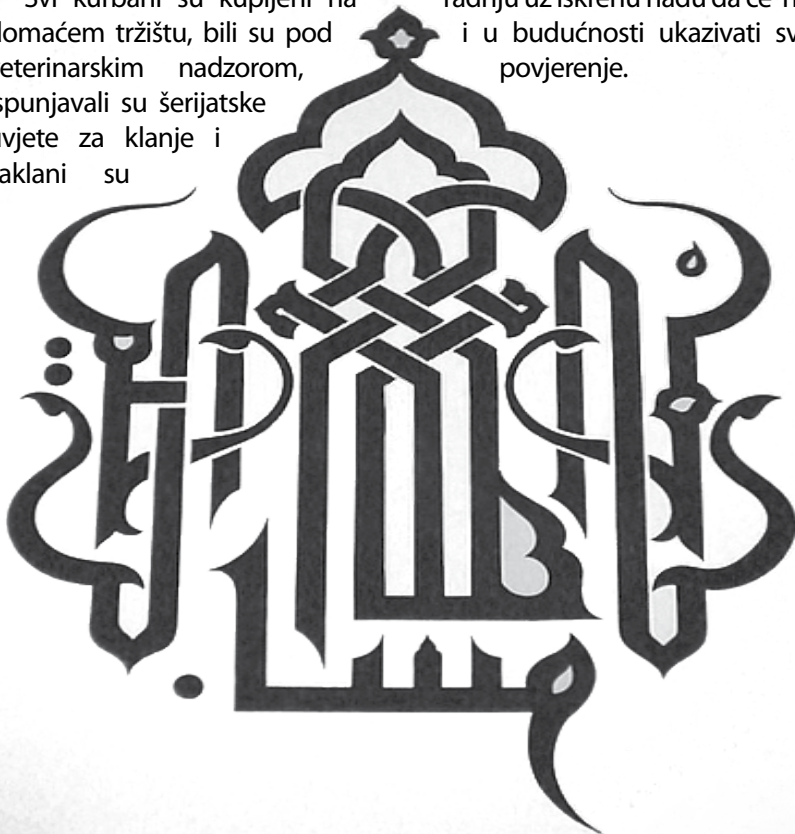
Ovogodišnjom akcijom obezbijeđene su potrebne količine mesa i mesnih prerađevina za potrebe ishrane đaka u domu.

Određena količina kurbanskog mesa koja se pojavila kao višak, podijeljena je u humanitarne svrhe, licima i organizacijama koje su u potrebi, a kojima je od izuzetnog značaja da u ishrani imaju sigurno i halal meso.

Osim navedenih uplata kurbana, određene količine mesa dobili smo kao donaciju u već zaklanom kurbanskom mesu.

Ove godine smo sve aktivnosti vezane za ovu akciju zabilježili kamerom, tako da se nadamo da će naši prijatelji uskoro moći i sami vidjeti kako se odvijala akcija.

Molimo Uzvišenog Allaha da nagradi sve one koji su na bilo koji način pomogli ovu akciju. Svim prijateljima Medrese se iskreno zahvaljujemo i pozivamo ih na dalju saradnju uz iskrenu nadu da će nam i u budućnosti ukazivati svoje povjerenje.

EVO TI...

*Evo ti srce...
Pa ako nemaš srca, uzmi ga...
Uzmi mu i posljednji otkucaj
Ili ga zauvijek u zaborav
zaključaj...*

*Evo ti duša...
Pa ako nemaš duše, uzmi je...
Uzmi joj i posljednji trag
Ili joj zalupi vrata prije nego
ti pređe prag...*

*Evo ti posljednji pogled...
Pa ako nemaš oči, osudi me...
Uzmi im posljednji žar
Ili mu ne dopusti da ti ostane
vječni dar...*

*Evo ti posljednji dodir...
Pa ako nemaš osjet, ne uzvрати ga...
Uzmi mu posljednji otisak
Ili mu reci da ti je uvijek bio
gorak...*

*Evo ti posljednja riječ...
Pa ako nemaš riječi, prekini je...
Uzmi joj pravo da kaže istinu
Ili je protjeraj u daleku
morsku dubinu...*

Piše: Sumejja Durmiš, III-b

NEVERBALNA KOMUNIKACIJA

UNIFORMA KAO PONOS, A NE KAZNA

Vizuelna predstava u savremenom društvu postaje važan izvor komunikacije. Sloboda u odijevanju omogućava da se svako javno iskaže onakvim kakav je u privatnoj sferi. Ali to ne znači da se ta sloboda treba "zloupotrebjavati", to jest dozvoliti da zavlada primitivizam i nepoštovanje osnovnih socijalnih i kulturnih normi i da je dozvoljeno obući baš sve i u svako vrijeme.

Piše: Dženan Handžić, prof.

Školske uniforme pamte mnogi roditelji današnjih srednjoškolaca. Kecelje, crne ili plave, i radne bluže, bile su dio školske garderobe kojeg su jedva čekali svi da se oslobode. Međutim, školska obilježja postoje svuda u svijetu i po njima se prepoznaju obrazovne ustanove.

Sve uniforme, pa tako i školske, su, pak, jednoobrazne i glavna svrha im je da istisnu eventualnu nepristojnost, ali i da istaknu identitet škole, kao i da, makar vizuelno, izbrišu socijalne razlike među

učenicima. Mada generalno, i uniforma i standardizirane norme odijevanja imaju svrhu da utiču na profilaciju odjevnih (i širih estetskih) standarda u svijesti učenika i zaposlenih, kojim bi se stvorio mehanizam "otporan" na kič, suvišni glamur, nekreativnu pomodnost i slično. Pravila oblačenja postoje u pisanoj ili nepisanoj formi u svakoj organizaciji i instituciji, struci, zajednici i ona propisuju prikladnost, a ne skupoću niti kvalitet i ljepotu oblačenja.

I Uprava Medrese "Osman ef. Redžović" se u tom smislu odlučila uvesti školske uniforme za svoje učenike. U prvoj fazi realizacije ovog plana, naše učenice dobile su lijepe i praktične uniforme - džilbabe.

Kultura odijevanja ne samo da predstavlja važnu i veoma prepoznatljivu šerijsku obavezu, nego i jedan od najvažnijih vidova neverbalne komunikacije koji odražava mnoge kulturno-socijalne standarde u društvu. Ona je jedan od prvih i najupadljivijih determinanti u određenju društva kao cjeline.

Ukoliko je kultura odijevanja u nekom ambijentu (radnom, obra-

zovnom ili bilo kojem drugom) razvijena, to jest prilagođena kontekstu i islamskim propisima, prepoznatljiva po skladu, estetski odmjerena, utisak je pozitivan i ima automatski odraza (ili je posljedica) drugih razvijenih, civilizacijskih, građanskih odnosa u konkretnoj sredini. U suprotnom, što je, nažalost, česta situacija u našem okruženju, stiče se slika o neznanju i nepostojanju pravila o oblačenju, tj. svlačenju. Masovno se forsira oskudno odijevanje, posebno ženske populacije, briše se granica između prihvatljivog i neprihvatljivog, što je rezultat globalne devalvacije univerzalnih moralnih i ljudskih vrijednosti, dostojanstva i samopoštovanja.

Masovna (ne) kultura

Aktuelna i masovna (ne)kultura odijevanja - tvrde savremeni antropolozi i kulturolozi - rezultat je globalne devalvacije univerzalnih moralnih i ljudskih vrijednosti, dostojanstva i samopoštovanja, i nekritičkog prihvatanja standarda koje nameće "estrada" i svega što se vidi u medijima, trgovinama, itd. Nerijetko izgleda kao da se "estrada" "prenijela" na ulice i često prelazi granice dobrog ukusa.

Lidija Vujačić, ekspert iz oblasti etnologije i sociologije porodice, između ostalog, ističe: "Treba forsirati kulturu odijevanja koja poštuje osnovne estetske i profesionalne standarde, koja konceptualno nastoji da razvija ukus, kao i da bude adekvatna u konkretnom javnom, radnom, obrazovnom kontekstu. Posebno treba razvijati primjerenu kulturu odijevanja u školama, gdje ne treba gušiti ličnu kreativnost, ali ni dozvoliti da neukus prevlada. Negdje se to rješava (ili pokušava riješiti) standardizacijom pravila oblačenja, tj. uvođenjem uniformi, a negdje samo sugestijama u pismenoj formi (dres kod).

Vizuelna predstava u savremenom društvu postaje važan izvor komunikacije. Sloboda u odijevanju omogućava da se svako javno iskaže onakvim kakav je u privatnoj sferi. Ali to ne znači da se ta sloboda treba "zloupotrebljavati", tj. dozvoliti da zavlada primitivizam i nepoštovanje osnovnih socijalnih i kulturnih normi i da je dozvoljeno obući baš sve i u svako vrijeme."

To su neki od razloga iz kojih se Medresa, kao svjetionik kulture i morala, opredijelila donijeti Kodeks odijevanja zaposlenih u Medresi i učenika Medrese, u kojem su postavljena određena pravila i standardi kada se radi o odijevanju u i van Medrese. Dačke uniforme dio su tog kodeksa. I sami đaci vole da njihova škola ima neki simbol, prepoznatljivo obilježje koje bi nosili i na taj način se identificirali sa školom. Zato nam je želja bila da našim đacima obezbijedimo uniforme koje će s ponosom nositi, kao znak da joj s ponosom pripadaju.

Govor ašika

NISAM TA...

Znam koliko su ti značile sve te sitnice koje sam učinila... Znam koliko su ti značile pjesme, riječi, vesele oči... Ali, trebaš da shvatiš... Ja nisam ona koja će te voljeti i biti s tobom onako kako ti želiš... Ja ne znam svoj pogled usmjeriti samo ka tebi... Ja ne znam svoje misli natjerati da samo ka tebi hrle... Ja ne znam voljeti... Moja ljubav je skup navika ili ovisnost o nekome... A sve to vremenom prođe... Samo mala udaljenost to sve izbriše... Ja ne želim povrijediti nikoga... A ljudi su skloni povređivanju jedni drugih... Zato te ostavljam da u miru živiš... Dopuštam ti da mirno sanjaš... A ako nekada poželiš da me sretnješ... Da me sretnješ kada budem uplakana i tužna... Da mi spriječiš sav taj bol i tugu... Samo mi spomeni njegovo ime... I samo mi reci: „Kako je lijepo gledati dok snijeg pada..."

Šifra: Nedostižno...

Privedila: Sumejja Durmiš, III-b

POUKA

Namaz mu je bio na posljednjem mjestu

Priredila: Emina Brahim-Brahmi, I-b

Naglo ga je probudio čudan zvuk, buka i vrištanje. Oblio ga je leden znoj. Razgledao je oko sebe, u svakom pravcu u kojem bi pogledao - bili su ljudi. Velika gužva. Neki su stajali sleđeni, gledajući oko sebe, neki su trčali lijevo i desno, potpuno izgubljeni, dok su neki klečali na koljenima sa skupljenim rukama, samo čekajući... Ispunio ga je strah i panika kad je shvatio gdje se nalazi. Bio je to Sudnji dan!!!

«A teško klanjačima, koji namaz svoj kako treba ne obavljaju!» (El-Maun 3-4)

Nanin namaz

Sjetio se svoje nane i njenih upozorenja da obavi svoj namaz na vrijeme: «Moj sine, ne bi trebao ostavljati svoj namaz do ovog kasnog vremena !» Njegovoj je nani bilo sedamdeset godina, ali kad god bi čula ezan, hitro poput strijele odazivala bi se na mujezinov poziv. On, naprotiv, nikad nije mogao savladati svoj ego da ustane na molitvu. Šta god je radio, namaz mu je bio na posljednjem mjestu i uvijek ga je žurno obavljao da bi stigao na vrijeme.

Razmišljajući o tome, ustao je i shvatio da je ostalo još samo petnaest minuta do ezana za jaciju. Brzo je uzeo abdest i klanjao akšam. Dok je činio tesbih, ponovo se sjetio svoje nane i postidio se svoje molitve. Ona je klanjala s takvom skrušenošću i mirom. Počeo je sa svojom dovom, zatim se spustio na sedždu i ostao u tom položaju

neko vrijeme. Bio je u školi cijeli dan i bio je tako umoran.

Sudnji dan

Naglo ga je probudio čudan zvuk, buka i vrištanje. Oblio ga je leden znoj. Razgledao je oko sebe, u svakom pravcu u kojem bi pogledao - bili su ljudi. Velika gužva. Neki su stajali sleđeni, gledajući oko sebe, neki su trčali lijevo i desno, potpuno izgubljeni, dok su neki klečali na koljenima sa skupljenim rukama, samo čekajući... Ispunio ga je strah i panika kad je shvatio gdje se nalazi. Bio je to Sudnji dan!!!

Dok je bio živ slušao je o polaganju računa na Sudnjem danu, ali to mu se činilo tako dalekim! Da li ovo može biti plod njegove mašte, nešto što je njegov um izmislio?! Ne, iščekivanje i strah su bili tako veliki – nemoguće je da ovo nije stvarnost. Ispitivanje je i dalje trajalo. Počeo je očajnički trčati od čovjeka do čovjeka, pitajući

da li je njegovo ime prozvano. Niko mu nije mogao odgovoriti.

Iznenada, začuo je kako neko proziva njegovo ime, te se more ljudi rastavilo i napravljen je prolaz za njega. Dvojica su ga zgrabila za ruke i vodili naprijed. Ne gledajući, prolazio je kroz gužvu. Meleki su ga doveli do centra i tu ostavili. Dok mu je glava bila oborena, sav njegov život mu je prolazio pred očima, kao kakav film.

Vidio je svog oca kako trči sa predavanja na predavanje, trošeći svoje zdravlje na putu islama. Vidio je svoju majku kako poziva goste u njihovu kuću, postavljajući jednu sofru, dok je drugu podizala. Branio se: »I ja sam uvijek bio na tom putu. Pomagao sam drugima. Širio sam Allahovu riječ. Obavljao namaz. Postio ramazan. Šta god nam je Allah naredio da činimo, činio sam. Što je Allah zabranio,

nisam radio.» Počeo je plakati i razmišljati o tome koliko je volio Allaha. Znao je da sve što je uradio u životu nije bilo onoliko koliko Allah zaslužuje. Znao je da je Allah njegov jedini zaštitnik...

Znojio se i tresao kao nikad u životu. Oči su mu bile uperene na vagu djela, čekajući odluku. Konačno, odluka je donesena. Dva meleka, držeći listove papira u rukama, okrenuli su se prema gomili ljudi. Noge su mu bile pred kolapsom. Sklopio je oči kada su počeli čitati imena onih koji idu u džehennem. Njegovo su pročitati prvo. Pao je na koljena i vikao iz sveg glasa kako to ne može biti. «Kako ja mogu ići u džehennem? Služio sam druge cijeli moj život, širio sam Allahovu riječ među drugim ljudima...»

Džehennemska kazna

Zamaglilo mu se pred očima, tresao se cijelim tijelom. Ona dva meleka su ga uzela za ruke. Dok su mu se noge vukle, vodili su ga kroz gomilu prema ivici vatrene džehennemske provalije. Vikao je i očajnički razmišljao ima li iko od ljudi da mu pomogne... Dozivao je sva dobra djela koja je uradio: pomaganje svom ocu, svoj post, svoje namaze, Kur'an koji je čitao, pitao je da li mu ijedno od tih djela može pomoći!? Ali, meleki su ga i dalje vukli prema džehennemu.

Približili su se vatri. Njegov posljednji pogled unazad... Zar nije Resulullah s. a. v. s. rekao koliko je čista osoba koja se kupa u rijeci pet puta svaki dan, toliko i namaz obavljen pet puta dnevno čisti od grijeha?! Počeo je vikati: «Moj namaz?

Moj namaz?» Dva se meleka nisu zaustavljala i došli su do same ivice ambisa džehennemskog.

Osjećao je vatrene plamenove po svome licu. Nada se potpuno ugasila, osuđen je na vječnost u vatri... Jedan od meleka gurnuo ga je i on je padao, gledajući dno koje je bilo sve bliže i bliže...

Odjednom, čvrsta ruka ga je zgrabila i povukla nazad. Obrisao je prašinu sa očiju i vidio starog čovjeka bijele, duge brade. Upitao ga je: «Ko si ti?» Stari čovjek je odgovorio: «Ja sam tvoj namaz.» «Pa, gdje si do sada? Spasio si me u zadnji momenat! Još malo i završio bih na dnu džehennema!» Stari se čovjek nasmijao i rekao: «Pa i ti si mene obavljao u zadnju minutu, zar si zaboravio?!»

U tom trenutku otvorio je oči i podigao glavu sa sedžde. Bio je sav mokr od znoja. Slušao je glasove koje dolaze spolja i čuo je ezan za jaciju-namaz. Brzo je ustao i otišao u z e t i abdest.

ŠEHIDSKI RASTANAK

*Otišao je on,
Ostavio sve.
Ne žalostite se.
Još živi, diše...*

*I uplakana kći,
Što mu noću,
Uz plamen svijeće,
Stari Kur'an učila.*

*Iz ćoška se javi,
A kći progovori:
„Babo, jesi l' to ti?“
„Jesam, moja kćeri!“*

*Kći se iz sna prenula,
Kod budžaka je
plakala.
I suze brisala govoreći:
„Sanjala sam mog
babu!“*

Piše: Emrah Seljaci, I-a

INTERVJU

Akademik Esad Duraković gost-predavač u našoj medresi

Kada se prihvatite nekog posla, radite ga tako da varnice sijevaju ili ga nemojte uopće raditi- jedna je od poruka koju prof. Duraković upućuje našim čitaocima.

Razgovarala: Amina Smajlagić, III-b

Veliki broj profesora, učenika i gostiju su drugog dana mjeseca decembra ispunili amfiteatar naše medrese do posljednjeg mjesta gdje su mogli uživati u izvanrednom predavanju akademika Esada Durakovića, našeg istaknutog intelektualca, šefa Katedre za arapski jezik na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, dobitnika posebne nagrade UNESCO-a za arabistu godine. Akademik Duraković je svoje predavanje u potpunosti uspio prilagoditi veoma heterogenom auditoriju kojeg je sam nazvao impresivnim. Tom prilikom za sve naše čitaoce

koji žele saznati nešto više o prof. Durakoviću toplo preporučujemo intervju kojeg je profesor, novinarskim rječnikom kazano, ekskluzivno dao za naš list.

Šahid: Za početak, zamolila bih Vas da nam se ukratko predstavite, preciznije rečeno, da nam ispišete zanimljive crtice iz vaše biografije?

Rođen sam u Glavicama kod Bugojna 1948. godine. Nakon završetka četvrtog razreda osnovne škole, upisao sam se u Gazi Husrev-begovu medresu u Sarajevu koja je u ono vrijeme trajala osam godina. To je bilo presudno za moje obrazovanje. Naime, iako sam nakon svršetka Medrese otišao na dalje školovanje, odnosno nisam ostao u službi Islamske zajednice – Medresa je utisnula trajan pečat u moje obrazovanje, u moje poimanje i tumačenje svijeta, u moj opus. Kako je vrijeme odmicalo, to je sve više dolazilo do izražaja.

Nakon Medrese, želio sam studirati književnost, ali u to vrijeme svršenicima medrese nisu se dali upisivati na fakultete nigdje u Jugoslaviji, osim na Fakultet političkih nauka i na Orijentalistiku u Beogradu.

Tako sam silom prilika upisao studij orijentalistike, ali sam već početkom druge godine studija veoma zavolio tu znanost i ostao sam joj optimalno odan sve do današnjeg dana.

Na Filološkom fakultetu u Beogradu završio sam potom postdiplomski studij i odbranio sam doktorsku disertaciju iz oblasti arapske književnosti te sam stekao stepen doktora književnih nauka. Specijalizaciju sam obavio u Kairu. Petnaestak godina sam radio na Filozofskom fakultetu u Prištini, gdje sam napredovao sve do zvanja vanrednog profesora. Moja stalna i velika želja je bila da se vratim u Sarajevo, ali su mi u Sarajevu sva vrata bila zatvorena, decenijama, sve do pred samu agresiju, kada sam izabran u Orijentalni institut, a potom, u toku agresije, i na Filozofski fakultet, gdje radim i danas. Među brojnim priznanjima, posebno me raduje ono koje mi je dao UNESCO 2003. godine kao arabisti godine u svijetu. Dopisni sam član Akademije nauka u Damasku i Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Prije nekoliko dana izašla je moja knjiga pod naslovom „Duhovna biografija“ pa se tamo

može naći više informacija o mojoj duhovnoj i građanskoj biografiji.

Šahid: Kada se osvrnete na godine u kojima ste vi pohađali medresu i uporedite ih sa školovanjem u medresama danas, kakve razlike možete uočiti? Da li se slažete sa konstatacijom da što su bolji uvjeti učenici slabije uče ili ne?

Ogromne su razlike u uvjetima u kojima sam se ja školovao u medresi (ona je tada bila jedina medresa u Jugoslaviji) i onima koje danas imaju medrese u BiH.

Mi smo tada živjeli u spartanskim internatskim uvjetima. Nismo imali nikakvih prostora za rekreaciju već smo se iz dana u dan, godinama, kretali na relaciji spavaonica – učionica – trpezarija... Imali smo malo dvorište (u Dobrovoljačkoj 50, tamo gdje su danas Ženska medresa i Gazi Husrev-begova biblioteka), ali nismo mogli ni tamo izaći kada smo htjeli. U grad smo smjeli izaći srijedom poslije podne i nedjeljom. Ipak, je to bilo nepotrebno prestrogo.

Što se tiče onog dijela Vašeg pitanja o odnosu uvjeta i uspjeha u školi, predlažem da ga ne prihvatimo kao konstataciju koja ima neki općenit, možda univerzalan značaj. Naime, u ono vrijeme također je bilo dovoljno loših učenika, kao i danas. Logično je pretpostaviti – i predlažem da ostanemo uz tu pretpostavku, čak konstataciju – da bolji uvjeti predstavljaju osnovu za veće uspjeha. To je smisao i logika progressa, zato se ljudi uvijek bore za bolje uvjete. Drukčiji rezon nije ispravan.

No, ipak mi se čini da meni do-

laze sve slabije generacije na fakultet na kome radim. Nije to posljedica loših materijalnih uvjeta već opće klime u društvu u kome je poremećen sistem vrijednosti: ljudi sve manje čitaju, a sve više se deformiraju u prašumi interneta i „mobilne SMS estetike“; etičke vrijednosti su potisnute „filozofijom“ koju bismo mogli podvesti pod načelo konformizma „kraju lađu!"; mladi ljudi vide da se gotovo sve i svuda može srediti štelama, a ne stvarnim kvalitetom, itd. To ljude naprosto destimulira u odnosu na posebne intelektualne i etičke podvige.

Šahid: Vaše životno djelo, kako ste kazali, je prevod Kur'ana, to je vrlo hrabar i težak poduhvat! Kako ste se osjećali tokom i na kraju tog velikog posla?

Bojim se da nema dovoljno sredstava u jeziku (iako je on moje osnovno sredstvo) kojima bih izrazio to izvanredno stanje, tu ekstazu koju sam osjećao dok sam prevodio Kur'an. U tome golemom poslu bila su maksimalno angažirana tri aspekta mog bića: radio sam prijevod kao arabist (potpun angažman u oblasti jezika), kao esteta i stilističar (u oblasti estetskih vrijednosti teksta) i kao vjernik. Zato je taj posao bio izuzetno iskustvo, neponovljivo, a danas često poželim da mi je makar još jednom doživjeti nešto slično. Ustvari, ja sam godinama živio u ekstazi, a to je privilegija. Slobodan sam reći kako mislim da mi je Allah darivao poseban izraz Svoje Mi-

losti tako što me je naveo na taj put. Zaista tako mislim. Ne bih želio biti patetičan, ali ću kazati i sljedeće:

Nikada nisam pristupio tome poslu u bilo kojoj njegovoj fazi (prijevod, redigiranje u više navrata, unos teksta u kompjuter i td.) bez abdesta, a dok sam ponirao u one „estetske virove“ Teksta, dok sam se orošavao njegovim čudesnim „stilskim slapovima“, znao sam doslovce naježiti se, dok su mi oči bile pune suza zbog te ljepote. Sad zamislite kako je to kad čovjek živi u takvome stanju mjesecima pa i godinama... To je neizreciv osjećaj. S druge strane, tu je i stalni osjećaj odgovornosti, jer valja prenijeti nešto iz jezika i forme koji su nadnaravni u jezik znatno manjih mogućnosti i sposobnostima običnog čovjeka, koji se u ovom slučaju zove Esad Duraković. Prevođenje svakog djela, a Kur'ana posebno, je proces: nema idealnog i nema konačnog prijevoda, čak ni iz pera jednog prevodioca, jer bih danas neke stvari preveo drukčije nego što

Akademik Duraković tokom predavanja

sam ih preveo 2004. godine. Ovu činjenicu moraju imati u vidu čitaoci svakog pa i moga prijevoda. Moje namjere su bile apsolutno najbolje, a Poslanik je divno kazao: „O djelima valja suditi prema namjerama“.

Šahid: Kako približiti učenicima medresa vrijednosti izučavanja arapskog jezika u vremenu kada se sve više koriste razni programi za prevođenje i kada je bereket u vremenu čini se nestao. Kako maturantima prikazati arapski jezik u pozitivnom svjetlu i kako ih pozitivnim stavovima privući na izučavanje arapskog jezika?

Ne znam kako stvari stoje danas u medresama sa afinitetom prema arapskom jeziku. U moje vrijeme, nisu nam baš znali omiliti taj jezik. Međutim, treba učenicima otkrivati ljepote toga izvanrednog jezika i preko Kur'ana (ukazivanjem na njegov estetski a ne samo teološki sloj, što je kod nas najčešće), treba ih upućivati u prekrasnu arapsku poeziju, jer su Arapi svoj genije najuspješnije izrazili u poeziji, treba znati da je on svjetski jezik (odlukom UN 1972. godine), da je na njemu napisano nepregledno obilje filozofske i druge literature. To je jezik nemjerljivog značaja, dijahrono i sinhrono, vertikalno i horizontalno. Uostalom, istinsko poznavanje toga jezika omogućava vjerniku da pohodi one „predjele“ Objave koje i ne sluti čovjek što ne poznaje taj jezik.

Što više znate arapski jezik, sposobniji ste da dokučite ljepote Kur'ana sadržane u stilu i jeziku, a ne samo u ideološkoj poruci, sposobniji ste da doprete do srca idžaza koji je sadržan upravo u tome.

Dakle, u krajnjim konsekvencijama – motiv za ovladavanje arapskim jezikom treba da bude i činjenica da je vjerovanje, uslovno

govoreći, kvalitetnije u čovjeka koji je u stanju da kompleksnije sagleda svu složenost Objave, nego u onoga ko joj prilazi „jednodimenzionalno“. Najzad, nije džaba Allah zapovjedio naprezanje za naukom. Valja priznati da je to težak jezik, ali je radost u njegovom savladavanju utoliko veća.

Šahid: Nakon obilaska našeg Komplexa i nakon boravka u medresi, možete li u kratkim crtama iznijeti svoja zapažanja?

Kompleks u Gračanici, gdje se nalazi medresa sa pratećim objektima, impresivan je, daleko je iznad mojih očekivanja, mojih predstava o njemu. Prof. Salih Hspahić – a koliko znam, on je za to najzaslužniji – napravio je zaista jedno čudo. Moje pozitivno iznenađenje je potpuno.

No, više od kompleksa impresionirao me prizor u vašem amfiteatru. Ja nastupam vrlo dugo – na dodiplomskom i postdiplomskom studiju, na raznim promocijama i drugim manifestacijama – ali su bile vrlo rijetke prilike u kojima sam osjetio tako snažno nadahnuće kao u amfiteatru u vašoj medresi. Dok sam gledao ispunjenu dvoranu, mislio sam: Bože, kako je ovo veličanstven prizor! Što je najvažnije – to su mladi ljudi, spremni da uče, ljudi koji upravo kreću ususret svijetu i kojima ja, u takvome njihovom stanju, treba da se obratim... Osjetio sam i veliku odgovornost, ali i zadovoljstvo, jer – dug je taj moj put od učenika Medrese u Dobrovoljačkoj do obraćanja softama u prepunom amfiteatru u Gračaničkoj medresi. I toga sam bio svjestan u tome času. Posebno sam mislio o tome kako auditorij kome se obraćam predstavlja izvanredan potencijal koji se može usmjeriti i pozitivno ili negativno, kako učenici u svim bh. medresama, i onima po svijetu, ako bi se pravilno obrazovali, predstavljaju ogromnu i nezamjenljivu snagu

koja bi mogla povući cijeli islamski svijet naprijed, ka istinskom progresu... Dakle, moji utisci iz vaše medrese su, zaista, veoma pozitivni.

Šahid: Za kraj, šta biste poručili našim čitaocima, a naročito našim učenicima?

E, to je krajnje ozbiljno pitanje! Pokušat ću da to izrazim sažeto. Pošto se obraćam učenicima medrese, dakle vjernicima, kazat ću odmah da je dužnost svakog čovjeka da maksimalno iskoristi svoj život; to ja naprosto farz. Ne smije se život protraćiti! Ima veoma mnogo prostora/vremena i za radosti i za rad, a i rad je korisno shvatati kao radost, kao platonovski eros.

Moja deviza (tako sam radio i sam u životu) jest: Kada se prihvatite nekog posla, radite ga tako da varnice sijevaju, ili ga nemojte uopće raditi; nemojte otaljavati. Zatim, čovjeku nije odveć teško, najčešće, da bude avangardan u odnosu na druge, da bude bolji od drugih, ali je suština napretka u tome da bude avangardan u odnosu na samoga sebe: da stalno nadilazi samoga sebe, da bude bolji danas ili ovoga mjeseca nego što je bio jučer ili prošloga mjeseca.

Treba se hrvati sa sobom, ne tešiti samoga sebe i uspavljivati se u samozadovoljstvu – to je put ka ljenosti, a ona je, u kranjem rezultatu, grijeh.

Šahid: Profesore Durakoviću, zahvaljujemo Vam se na vrlo nadahnutim odgovorima, odgovorima koji će kod naših učenika vjerujemo potaknuti želju za naukom, a pogotovo za izučavanjem arapskog jezika. Svakako se nadamo da će se ponovo ukazati prilika da budemo vaši domaćini nekim drugim korisnim povodom.

IBRETI

Koliko znamo o vodi?

Priredio: Ensar Mahmutović, IV-a

Prema podacima UNESCO-a, najčistija voda nalazi se u Finskoj. U istraživanju svježe prirodne vode sudjelovale su 122 zemlje. Milijarda ljudi širom svijeta uopće nema pristup pitkoj vodi, iako je voda najuobičajenija i jedna od jednostavnijih tvari na Zemlji, istovremeno skriva mnoštvo zagonetki. Naučnici je još uvijek temeljito istražuju i dolaze svaki dan do novih, nevjerovatnih podataka.

Pročitajte deset činjenica o vodi, koje sigurno niste znali!

VODA JE BLAGO ZBOG KOJEG SE RATUJE

Danas je 70% teritorija Zemlje pokriveno vodom. Međutim, od te vode se može piti tek 1%. Iz godine u godinu problem pristupa vodenim resursima postaje sve zaoštreniji. U posljednjih 50 godina u svijetu se dogodilo čak 507 sukoba zbog vode, od kojih je 21 prerastao u rat.

VRUĆA SE VODA ZALEDI BRŽE NEGOM Hladna

Koja će se voda brže zalediti – topla ili hladna? Ako razmišljamo logički, pretpostavit ćemo da će se prije zalediti hladna. Međutim, istraživanja su pokazala da se upravo vruća

voda zaledi prije nego hladna. Preciznog odgovora na pitanje zašto je to tako za sada nema. Moguće je da je stvar u razlici u ponovnom hlađenju, isparavanju, formiranju leda, konvekciji ili je razlog u utjecaju razrijeđenih plinova na toplu i hladnu vodu.

EKSTRAHLAĐENJE VODE

Svi se dobro sjećamo fizike, kada smo učili da se voda smrzava na 0 stepeni, a ključa na 100 stepeni. Međutim, postoji i takozvano ekstrahlađenje vode. Takvo svojstvo ima veoma čista voda, bez dodataka. Čak i kada se ohladi ispod 0 stupnjeva, ostaje u tekućem stanju. Ali i u jednom i u drugom slučaju postoje tempera-

ture pri kojima će voda postati ili led ili para.

VODA IMA 19 STANJA

Još iz škole svi znaju da voda ima tri agregatna stanja – tekuće, čvrsto i plinovito. Međutim, stručnjaci izdvajaju pet različitih stanja vode u tekućem i čak 14 stanja u zaleđenom obliku.

VODA KAO STAKLO

Prilikom smrzavanja voda će doživjeti čudne transformacije. Pri temperaturi od minus 120 stupnjeva postaje rastezljiva, a pri temperaturi od minus 135 pretvara se u „staklenu“ vodu. „Staklena“ voda je čvrsta tvar u kojoj nema kristalne strukture kao u staklu.

VODA JE OSNOVA ŽIVOTA

Voda je osnova života. Sve životinje i biljke sastoje se od vode: životinje od 75% vode, ribe također 75%, meduze od 99%, krompir od 76%, jabuke od 85%, paradajz od 90%, krastavci od 95%, lubenice od 96%. Čovjek se također sastoji od vode: 86% vode u tijelu novorođene bebe i do 50% kod starijih ljudi.

VODA JE IZVOR ŽIVOTA, ALI I BOLESTI

Voda ne samo da daruje život nego ga može i uzeti. Čak 85% svih oboljenja u svijetu prenosi se putem vode. Svake godine 25 miliona ljudi umire od tih bolesti.

ČOVJEK BEZ VODE UMIRE

Ukoliko čovjek izgubi 2% vode od cjelokupne mase svog tijela, kod njega se javlja snažna žeđ. Ako se postotak gubitka vode poveća do 10%, čovjek počinje halucinirati. A pri gubitku 12% ne može se oporaviti bez hitne pomoći liječnika. Pri gubitku 20% vode čovjek umire. Zanimljivo je da je potreba za vodom na drugom mjestu poslije kisika. Bez jela čovjek može živjeti šest sedmica, a bez vode tek od 5 do 7 dana. Stoga ne čudi podatak da tokom života čovjek popije otprilike 35 tona vode.

NAJSKUPLJA VODA

Voda može biti besplatna, a može biti vrlo skupa. Najskuplja voda na svijetu prodaje se u Los Angelesu. Tamo neki proizvođači pakiraju dragocijenu tekućinu u boce sa lažnim dijamantima „Swarovski“. Litar takve vode košta 90 dolara.

POSTOJI I VODA KOJA GORI

Jeste li znali da postoji i opasna voda. Naprimjer, u Azerbejdžanu postoji voda u kojoj ima mnogo metana i zato može gorjeti. A na Siciliji u jednom od jezera postoje podvodni izvori kiseline koji truju svu vodu u tom jezeru.

PROLAZNOST

*Prolaznost...
Ona je ta koja vječno traje...
A tek kada čovjek shvati šta
je,
Tek tada će ona krenuti
dalje...*

*Prolaznost...
Ide iz trenutka u trenutak,
Od krajnosti do beskrajsnosti,
Ide i očekuje svoj posljednji
kutak...*

*Prolaznost...
Govori o sebi prolazeći,
Uživa u sebi krijući se,
A odaje sebe bojeći se...*

*Prolaznost...
Trudi se da te zavede,
Da te zarobi i da zaboraviš
na nju,
A kada je spoznaš zjenice ti
se zalede...*

*Prolaznost...
Njeni rezultati su tvoj život...
Njena spoznaja je tvoj kraj...
Njena prolaznost je tvoja
sudbina...*

Piše: Sumejja Durmiš, III-b

SALAT

Dvanaest savjeta

"A robovi Milostivoga su oni koji po Zemlji mirno hodaju... i oni koji provode noći pred Gospodarom svojim na tlo padajući i stojeći."

(El-Furqan, 63-64)

Priredila: Emina Brahim-Brahmi, I-b

1. Kada kreneš na namaz sjeti se da staješ pred svoga Gospodara, Moćnog i Silnog, Koji je stvorio ogromni svemir, Sunce i milijarde drugih zvijezda te Zemlju i tebe takog sićušnog na njoj, tebe koji se sada obraćaš tom Moćnom Stvoritelju (ako stigneš prije namaza pročitaj malo iz Kur'ana ili koji hadis koji govori o Allahovim uzvišenim svojstvima, Njegovoj milosti, plemenitosti, veličini i sl. - to će te podsjetiti pred koga upravo staješ).

2. Obavezno nauči prijevod značenja onoga što učiš na namazu, od početnih dova do kraja i razmišljaj o tome što trenutno učiš u namazu - vjeruj, ovo će ti biti od ogromne koristi da se bolje uživiš u namaz.

3. Ne žuri kada stupiš na namaz, nego svaki pokret radi polahko i sa skrušenošću, jer ako budeš žurio/la nećeš imati puno od tog namaza.

4. Kada učiš iz Kur'ana na namazu (fatihu, a zatim neku drugu suru) uči polahko i uljepšaj svoj glas koliko god možeš (to važi i kada učiš u sebi - dnevni namazi, i kada učiš na glas - noćni namazi) osjetit ćeš tada posebnu slast - podsjećam te ponovo da razmišljaš o prijevodu značenja ajeta koje trenutno učiš.

5. Nauči koju dužu suru iz

Kur'ana, a zatim je uči kao što je opisano u tački četiri i osjetit ćeš u namazu nešto tako lijepo što ni u čemu drugom na dunjaluku ne možeš osjetiti.

6. Ostani na ruku'u duže vremena, razmišljaj o tome šta tada izgovaraš i sjeti se da si se poklonio svome Uzvišenom Stvoritelju, subhanallah, osjetit ćeš nešto posebno ako ostaneš malo duže u tom položaju razmišljajući da si se svjesno poklonio/la pred Allahom s. v. t.

7. Sedžda, to je, zaista, nešto nadnaravno, ostani na njoj što duže možeš, ako imaš vremena za to, jer znaj da si tada najbliži/a Svome Gospodaru. Budeš li žurio/la i samo mehanički padao/la na sedždu, onda si sigurno od onih koji rijetko osjeti slast namaza. Znači, ostani duže na sedždi i tada je skoro nemoguće, a da ne osjetis sreću, smiraj i zadovoljstvo, tj. tada ćeš osjetiti jaku vezu sa Gospodarom svih svjetova.

8. Bori se sa prokletim šejtanom cijelo vrijeme i pokušavaj da se skoncentrišeš na to što učiš i na prijevod toga, jer šejtan ti neprestano dolazi sa drugim mislima s kojima te želi da odvрати od razmišljanja o namazu, ali čim primjetiš da su ti misli otišle na

neke dunjalučke stvari, natjeraj se da razmislijaš ponovo o tome što trenutno učiš, tj. o prijevodu značenja na naš jezik i to ćete ponovo vratiti u namaz.

9. Imaj na umu da ćeš, kao što sada ovako stojiš pred Allahom na namazu, da ćeš isto tako stajati pred Njim, u velikom strahu, na Sudnjem danu i da tada nećeš moći ništa uraditi za svoj spas, pa zato učini svoj namaz ispravnim i svoje molitve što iskrenijim i skrušenijim, pa će ti i stajanje pred Njim na danu konačnog obračuna biti mnogo lakše.

10. Izbjegavaj, ako si u stanju, da klanjaš u stanju umora, jer prokleti šejtan će ti u tom stanju mnogo lakše odvesti misli na nešto drugo.

11. Klanjaj namaze što češće u džematu (džamiji), a ako si kući onda klanjaj namaz zajedno sa članovima svoje porodice, jer tada je veći bereket i veća nagrada, inšaallah.

12. Ne budi tužan i ne gubi volju ako ne možeš u svakom namazu da osjetiš veliku slast, jer to je, zaista, jako teško, ali teži da se što češće uživiš u namazu, onda ćeš spoznati zašto je naš Poslanik a. s. rekao da mu je najveća sreća na dunjaluku bila namaz.

ISLAMSKA KINEMATOGRAFIJA

Islam i muslimani kroz objektiv kamere

I dok su kršćanskim misionarima trebale godine da naprave određen uspjeh u širenju "vjere", film je postao masovna hipnoza koja je socijalno izmučenom stanovniku Istoka pokazivala ono što je njemu najviše odgovaralo, a to je savršena, neiskvarena i umjetnički oblikovana slika modernog života.

Priredio: Jusuf Korić, IV-a

Ako ćemo XX stoljeće odrediti kao period neponovljivih umjetničkih ostvarenja, onda u tom smislu najviše možemo istaknuti film.

Razvoj kinematografije u zemljama islamskog Istoka vezuje se za period poslije Drugog svjetskog rata. Film se na Istoku razvio veoma kasno, što je i razumljivo s obzirom da je film kao umjetnička i sociološka pojava kulminirao u zemljama Zapada. Dakle, u jednom sasvim drugačijem kulturnom krugu.

Uticaj filma na Istok

Ljudi na Istoku primili su film s velikom rezervom, jer su ga doživljavali kao propagandu zapadne kulturne politike ili kao sredstvo kulturnog asimiliranja. I zaista film kao sedma umjetnost, koja je nastala na Zapadu, i to u momentu ekspanzije njihove kulture unutar samih njih, ali i izvan sebe, prema drugima. Film je često, na krajnje vulgaran način atakovao na etički dignitet naroda Istoka, a pogotovo na islamski svijet. Pošto je film kao umjetnost veoma pogodan za manipulaciju, on polahko posta-

je slika u kojoj se ogleda način kapitalističkog življenja, pa se film i nametnuo kao jak element akulturacije i to na neposredan, vizuelan način koji je, sa tehničke strane, bio revolucionaran, a sa estetske sasvim osoben.

Za i protiv filma

I dok su kršćanskim misionarima trebale godine da naprave određen uspjeh u širenju "vjere", film je postao masovna hipnoza koja je socijalno izmučenom stanovniku Istoka pokazivala ono što je njemu najviše odgovaralo, a to je savršena, neiskvarena i umjetnički oblikovana slika modernog života. Tu zamku čovjek Istoka nije mogao pravilno shvatiti, jer je za njega ta slika, na neki način, bila nadnaravna a i obećavala je mnogo. Ustvari, tek su zreli islamski pokreti pokazali i uočili opasnost od „zapadizacije“ putem filma. Tako istaknuti islamski mislioci prošlog stoljeća poput Sejida Qutuba i Mevlane Mevdudija, u svojim djelima pokušavaju i uspjevaju dokazati štetne uticaje koje zapadna kultura donosi muslimanima. I dok se odbijanje

američkog filma u Evropi može uglavnom tumačiti kao otklanjanje kapitalističke konkurencije, dotle su neki napredni islamski pokreti film vidjeli kao zavjeru usmjerenu protiv duha islama. Tačnije, njihova kritika filma je uglavnom bazirana na njegovoj tematskoj oblikovanosti, što je i potpuno opravdano. Tako smo svjedoci brojnih filmskih žanrova kao što su erotski, ljubavni i drugi slični filmovi, koji svojim sadržajem destruktivno djeluju na moral svakog čovjeka. S druge strane možemo vidjeti filmove u kojima je islam predstavljen na krajnje negativan način, utičući time na mase da vjeruju kako su mnoge komponente islama negativne, ili da je islam nešto sasvim drugo.

Filmovi poput "Braća po oružju" govore da je pravi musliman onaj koji bludniči, pije alkohol i koji je, usput, francuski tajni agent ili film "Istinite laži" koji predstavlja muslimane kao glupe i zaostale teroriste.

Međutim, kritika koja se upućuje filmu od strane muslimana

nekad prelazi ove granice. Kritikujući film kao nešto što dolazi sa Zapada i što treba bez razmišljanja odbaciti, film se nije sagledavao i procjenjivao kao umjetnička forma, nego su se prema njemu odnosili sa dosta predrasuda. Ove konstatacije su izazov svima onima koji islam vide kao svoju sudbinu da daju objektivnu ocjenu filma koja će biti u islamskom duhu i koja će moći pokazati u kom pravcu treba da ide naš odnos prema filmu.

Filmski žanrovi u islamskim zemljama

Od samog početka razvoja film je u muslimanskim zemljama poprimio tri osnovna žanrovska oblika koji su i danas dominantni. Prvi je duboko prožet socijalnom tematikom, jer govori o svemu onome kroz šta prolazi naglašeno tradicionalna sredina. To su filmovi prožeti surovim realizmom u kojim se prikazuje tragična pozicija muslimana u XX stoljeću. U njima je očigledno da islamsku zdravu tradiciju zamjenjuje postkomunistička i postkapitalistička logika u kojoj se pojedinac Istoka polahko, ali sigurno gubi. Ovakva slika predočava bolnu istinu o koliziji i krizi unutar muslimanskog ummeta u kojem se osjeća dekadentnost sopstvene sredine i neprijateljstvo ideološki nastranih ideja.

Međutim, u posljednjih desetak godina, filmovi koji dolaze iz Irana, Sirije ili Egipta predočavaju jedno novo stanje, kako u kvantitativnoj tako i u tematsko artistskoj komponenti. To su filmovi koji nam govore da kriza morala, vjere, identiteta nisu samo bolesti Zapada.

Ne libeći se da kroz film predoče i one tabu-teme među muslimanima kao što su npr. problem homoseksualizma i suicida, ovi filmovi nagovještavaju jednu novu orijentaciju u kinematografijama Istoka. Slično tome i filmovi evropskih autora, a koji su porijeklom iz islamskih zemalja, dobijaju onu neophodnu specifičnu težinu obrađujući teme iz života muslimana unutar Evrope i njihovog sukoba sa evropskim navikama i istočnjačkim porijeklom. Jedan takav film smo mogli pogledati i na Sarajevo film festivalu 1996. pod nazivom "Med i pepeo", režiserke Nadije Farisi u kojem se prati život mlade Lejle rastrgnut između zastarjelih društvenih shvatanja, prostitucije i spašavanja sopstvenog integriteta. U globalu možemo reći da filmovi koji se bave sudbinama muslimana koji žive u Evropi, a porijeklom su sa Istoka, govore o životu između sopstvenog identiteta i kulture Zapada, koja ih sve više obuzima. S druge strane, filmovi sa tematikom iz života muslimana na Istoku prate krizu vjerskog osjećaja (mada se to često kroz film ne ističe, ali je evidentno) koji se na kraju prevlada ili se u njemu totalno gubi.

Drugu vrstu filmova predstavljaju patetične ljubavne i porodične drame namjenski

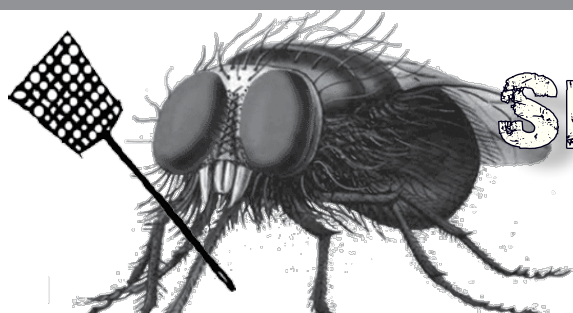
urađene i često slabog umjetničkog dometa ovdje o tome nećemo govoriti. Treća vrsta filma su oni sa izrazito vjerskom tematikom, a koji obrađuju uglavnom historijske teme.

Tako ćemo se sjetiti i najpoznatijeg među njima, filma "Pod zastavom Muhammeda" koji je pobudio veliko interesovanje muslimana u svijetu. Osim tog filma, konkretno u našoj zemlji, smo imali priliku vidjeti i filmove o životu Salahudina Ejjubija i Halida ibn Velida (ovaj drugi je bio prilično nekvalitetan i su-mnjive tematike). Prilikom razmišljanja o ovakvoj vrsti filma čovjek se pita koliki je njihov uticaj i koliki efekat mogu proizvoditi takvi filmovi ako se u budućnosti budu snimali sa puno većim budžetima, boljom režijom i kvalitetnijim glumcima.

Zamislimo recimo kakav bi efekat imao npr. film o Tariku ibn Zijadu ili o sultanu Fatihu i osvajanju Konstantinopolisa urađen po standardu holivudskog spektakla. Nesumnjivo je da bi takav film dizao adrenalin u krvi milionima muslimana, a samo ova zamisao navodi nas na to da se o ovome ozbiljno razmisli, jer ipak film je ono na što budućnost računa, a tu budućnost činimo i mi sami.

IBRETI

SLUŠAJUĆI MUHU

Priredio: Ensar Mahmutović, IV-a

„O ljudi, evo jednog primjera pa ga poslušajte: Oni kojima se vi, pored Allaha klanjate, ne mogu nikako ni mušicu stvoriti, makar se radi nje sakupili. A ako bi im mušica nešto ugrabila, oni to ne bi mogli iz nje izbaviti; nejak je i onaj koji se klanja, a i onaj kome se klanja.“ (El – Hadždž, 73. Ajet)

Dragi moji prijatelji, ja znam da ste umorni od mene, jer vam dosađujem tako često, posebno kad su vrućine, ali, da li biste me saslušali malo? Ne mogu shvatiti zašto ste toliko ponosni, kao da je Bog samo vas stvorio, a mene neko drugi? Neki ljudi tvrde da sam ja kao i sva ostala bića nastao slučajno, u procesu evolucije kako ga oni nazivaju, ali ja ne bih obraćao pažnju na njih, kad bih ja bio vi. Naš Gospodar, Allah dž. š., je stvorio i mene, i tebe i cijeli svemir. Pa zašto gledate mene kao nešto nebitno? Naravno, Bog je stvorio ljude savršeno i dao im časno mjesto na ovom svijetu, ali to je samo za one ljude koji su spoznali Božiju moć i one koji mu se klanjaju. Ako neko ne priznaje Stvoritelja, onda je ta osoba pala niže od mene. Ja sam spoznao svog Stvoritelja i ja neću mijenjati svoje ponašanje. Ja ne znam ništa osim ono čemu me je On po-

dučio. Istina, ja ne podliježem iskušenjima kao svi vi, ali sam ipak sretan. Ja sam poslušan i izvršavam svoje dužnosti.

Iako sam učinio mnogo korisnih stvari, mnogi od vas (osim biolozi među vama) nisu svjesni koliko sam koristan. Neki ljudi čak govore, „Zašto su ove crne bube stvorene? Ničemu ne služe.“

Organi muhe

Ako samo pogledate moja krila, vidjet ćete da su savršena kao neko umjetničko djelo. Razmislite, šta je teže napraviti, veliki ili mali sat? Očigledno je da je pravljenje malog sata mnogo teže. Morate zapamtiti da ništa nije lahko ili teško Allahu dž. š., On samo kaže: „Budi!“ i ono bude. Kad kaže: „Budi!“, On može stvoriti mikroorganizam ili slona u jednom trenutku.

Baš kao što vi imate organe koji obavljaju biloške funkcije u vašem tijelu koje su neophodne da biste preživjeli,

također i ja imam organe i sistem u svom tijelu koji obavlja slične funkcije. Jedina razlika između vaših i mojih je struktura i princip rada. Na primjer, oboje imamo srce.

Vaše srce pumpa krv u tijelo kroz vene, a moje srce pumpa krv između organa. Vi koristite pluća za disanje, dok ja imam cjevčice, zvane trahea, koji prenose zrak direktno do mojih tkiva.

Organi u mojoj glavi se sastoje od mnogo malih čestica. Svako moje oko je sastavljeno od stotinu malih šesterokutnih struktura koje se nazivaju omatide. Svako ima svoje sočivo, pigmentske ćelije kao izolatore i kristalni konus. Poseban protein koji se zove hitin prekriva cijelo moje tijelo. Svaka moja dlaka je poseban prijemnik koji mi omogućava da otkrijem i najmanje vibracije. Hitin se sastoji od proteina koji je izdržljiv i ne propušta vodu.

Moja usta su cjevasta, dok je moj jezik nalik spužvi, koji mi pomaže da kušam hranu. Moje noge, sastavljene od hitina, su vrlo tanke sa kukom na vrhu, što mi omogućava da se penjem po uspravnim površinama.

Građa krila

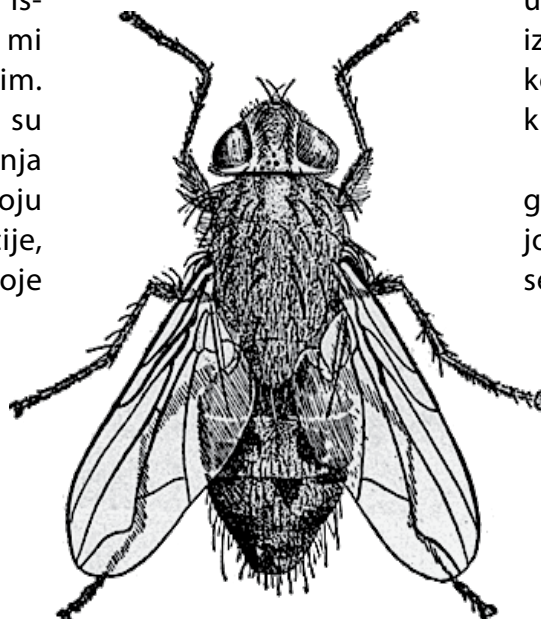
U mojim krilima se nalaze šuplje cijevi, što ih čini veoma laganim i jakim. Čekić organi ili ularni organi se nalaze ispod mojih krila i pomažu mi pri balansiranju dok letim. Postoje neki koji tvrde da su to nekad davno bila srednja krila koja su izgubila svoju funkciju prilikom evolucije, ali su zaboravili da postoje mnogi drugi insekti koji imaju srednja krila. Ako je to tako, zašto sam ja onda morao izgubiti svoja? Teško je shvatiti zašto ti ljudi ne pokušavaju shvatiti stvarnost. Zapravo, Allah dž. š. me je stvorio sa jednim parom krila i dva organa za balansiranje prilikom leta.

Ne Darwin, nego Allah dž. š.

Ti organi nemaju ništa sa mutacijom, adaptacijom, selekcijom ili evolucijom. Iako su moji preci kao i sva druga živa bića mutirali s vremena na vrijeme, mi se nismo nikad promijenili niti razvili. Neki od nas su slabi, a neki opet jaki, to je jedno od Božijih pravila. Ovo pravilo je neop-

hodno da bi se održala ekološka ravnoteža. Neke muhe su hrana za druga živa bića, dok će neke preživjeti da bi se razmnožavale. Nisam čuo ni za jednu muhu da se razvila u neko drugo živo biće.

Ja mogu letjeti bolje od vas. Vi imate maštu i znanje i imate mogućnost stalno se poboljšavati, ali još uvijek niste u stanju izmisliti mašinu

koja može letjeti kao što ja mogu. Ja mogu napraviti salto u skučenom prostoru. Ja mogu hodati po plafonu. Ja mogu osjetiti pokret tvoje ruke. Ja mogu poletiti tako lahko i nije mi potrebno zalijetanje kao što je potrebno avionima prije polijetanja. Avioni se mogu koristiti za uništavanje drugih stvari, ali mi muhe pomažu da svijet bude bolji. Naš Stvoritelj Allah dž. š. nam je dao kordinacije u letu. Ne su-

daram se sa ostalim stvarima i ne prouzrokujem nikakvu štetu prilikom leta.

Kur'an o muhi

U Kur'anu u suri El-Hadždž, u 73. ajetu Allah dž. š. kaže: „O ljudi, evo jednog primjera pa ga poslušajte: Oni kojima se vi, pored Allaha klanjate, ne mogu nikako ni mušicu stvoriti, makar se radi nje sakupili. A ako bi im mušica nešto ugrabila, oni to ne bi mogli iz nje izbaviti; nejak je i onaj koji se klanja, a i onaj kome se klanja.“

Kur'an je natprirodna knjiga, ali, nažalost, neki ljudi to još ne razumiju. Čak i kad bi se sva ljudska bića skupila da rade zajedno, ne bi mogli napraviti malu muhu. Ako ja uzmem nešto od tebe, ti to ne možeš dobiti nazad od mene. Naprimjer, kada bih ja uzeo komadić tvoje hrane, ja bih lučio enzim koji bi to sve istopio. Ti enzimi razlažu hranu na komade i pretvaraju je u tečnost te sam ja u mogućnosti da popijem tu tečnost. Tada, ti ne bi bio u mogućnosti da pretvoriš tu hranu u njenu originalnu formu. Dozvolite mi da vam pokažem svoj prehrambeni ciklus.

Vrste insekata

Kada neko spomene riječi „let i insekt“ obično svi misle na samo jednog insekta, običnu kućnu muhu, ali

ustvari postoje mnoge vrste letećih insekata: oko 90 000. Pošto imamo krila, sve nas nazivaju „di-pterama“. Postoji nas mnogo na zemlji i iz ovoga možemo zaključiti da smo više korisne nego štetne kao neki insekti među nama. Neki naši prijatelji prenose polen sa cvijeta na cvijet, a neki proizvode med za vas da bi jeli. Mi jedemo različitu hranu; neko jede meso, neko povrće, dok ostali voće.

Crve koje vidite u truhloj hrani su ustvari moje larve. Ženke polažu jaja na hranu koju vi ostavite napolju te se iz jaja izlegu za nekoliko dana, ovisno o temperaturi. Larve koje se izlegu imaju veliki apetit i jedu sve što sretnu. Nakon toga odlaze u stanje mirovanja i povlače se u svoje kukuljice. Nakon kratkog vremena, vraćaju se nazad sa tijelima anatomske potpuno različitim.

Moji prijatelji i ja koji pripadamo vrsti Mušica smo najčešći leteći insekti u vašem komšiluku. Mi, kao i ostali leteći insekti, povećavamo nivo produkcije povećanjem temperature. Mi polažemo veliki broj jaja.

Kada biste to rekli nekome ko ne zna mnogo, on vam nikad ne bi povjerovao da će te larve postati leteća bića jednog dana. Teško je shvatiti i predvidjeti tako velike promjene. Tu leži velika mudrost u oba naša oblika. Naprimjer, kada ne

bismo postojale, samo bakterije bi pomagale pri truhljenju mrtvih i to bi potrajalo podugo. Ali, zahvaljujući mojim larvama i njihovoj prisutnosti svugdje u velikom broju, ovaj proces je završen u roku od nekoliko dana. Zbog brze potrošnje propadajuće materije, larve se također koriste i u medicini. Oni se koriste da biste izbjegli propadanje ćelija na mjestima gdje su rane, i na taj način ubrzavaju proces ozdravljenja.

Nepravda prema muhi

Sada vas želim podsjetiti na nepravdu koju činite prema meni i prema svim ostalim muhamama. Kao što već znate, naša jaja se razvijaju i šire prilikom vrućih ljetnih sezona veoma brzo te svako od nas položi na stotine jaja. Mi idemo svugdje da bismo pronašli hranu i ponekad je pronađemo u vašem smeću ili životinjskom izmetu. Oni koji nas vide na tim mjestima će nas pogrešno optužiti da smo prenosioci raznih

bolesti, dok je suprotno istina, a to je da mi konzumiramo bakterije koje se brzo šire u vrućem vremenu. Te bakterije rastu na hrani same, mi ih ne proizvodimo. Bakterije su živa bića, također, i koriste svoje sposobnosti koje im je dodijelio Allah dž. š. da rastu svuda. Sve što radimo je da čistimo okoliš jedući ih kao hranu. Mi smo u stanju probaviti bakterije zbog jakih enzima koji se nalaze u nama. Bez obzira šta mnogi misle, ja sam čista životinja. Ja čistim samu sebe sve vrijeme koristeći probavne enzime iz svoje nosne šupljine. Kada mene ne bi bilo, bakterije bi se širile i rasle brže.

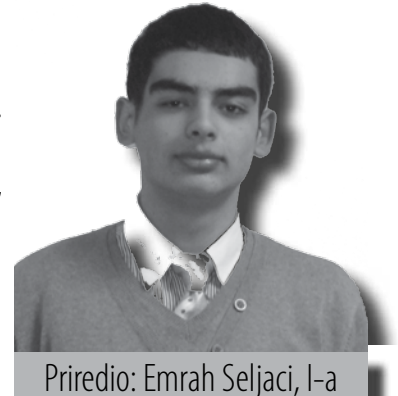
Nadam se da me sljedeći put nećeš htjeti ubiti kada ti sletim na ruku. Umjesto toga, ja se nadam da ćeš me gledati kako se ja krećem i posmatrati više izbliza, te ćeš posvjedočiti lijepu umjetnost u meni. Kada misliš o meni, razmisli i o onome šta sam ti rekao. Zar ne mislite da bi trebali promijeniti svoje mišljenje o meni?

NARODNE PREDAJE

Džinski mlin

Jedna žena imala kćerku Ajku i pastorku Hatu. Ajku je voljela, ali Hatu je mrzila i prezirala. Da bi Hatu odstranila iz kuće posla je u mlin. Pričalo se tada, bir-vaktile, da ko uđe u taj mlin, zanoći, nikad više ne izađe. Hata je bila mudra žena, pa pri svom polasku u mlin povede magarca, psa, mačku i pijetla. Došavši u mlin, zapalila je vatru i sjela da jede. Prilikom objeda dozvolila je da jedu i životinje. Negdje oko pola noći zakuca na vrata nešto vičući: „Otvori, otvori, otvori!“. Jadna djevojka zapomaga: „Ne daj me, magarče!“. Magarac viknu i ono nestade. Drugi put kad se to desilo zapomagala je: „Ne daj me, maco!“. Tada ponovo nestane kucanja, da bi se naposljetku vratio kada je pijetao zapjevao i oglasio zoru. Tada to stvorenje, mnogi pričaju, džin, nestaje. Kada je to čula maćeha i uvidila da Hata nije mrtva, šalje Ajku u mlin. Ajka je, također, povelu životinje, ali kada je jela nije im dala ni da se primaknu sofri. Kada je negdje oko pola noći, isto ono stvorenje zakucalo, Ajka je vrisnula: „Ne daj me, magarče!“. Tada magarac odgovora: „Sama jela, sama se i brani!“. Kada provališe vrata, pričaju da su Ajku zatekli raskomadanu na sedam dijelova.

Priredio: Emrah Seljaci, I-a

Svesebija

Ovo se desilo u Tihovićima iznad Vogošće, kada je na jednom sijelu neko ispričao priču „Svesebija“. Kažu da je u nekome selu bila žena koja je prosila i na vratima gdje bi došla govorila bi: „Allah sićun, Allah riza sićun, ko god kome sve sebi!“ Zato su je i nazvali Svesebija. U tom mjestu je bila neka žena koja je mrzila Svesebiju, pa joj je jednog dana skuhalo otrovnu pogaču i dala. U to vrijeme sinovi su joj bili otišli u lov. Sa Allahovim emrom Svesebija je u šumi naišla na sinove zle žene, koji su je pitali: „Draga Svesebija, imaš li šta da nam daš da jedemo?“ A Svesebija, onako darežljiva kaže: „Evo ima pogača, vruća, vaša mati je spremila.“ I tako Svesebija da otrovnu pogaču. Jednom Svesebiju sretne zla žena i pita je za svoje sinove, a ona onako veselo kaže: „Ja ih vidila ima dvajest dana, bili bona gladni, pa im ja dala onu tvoju pogaču.“ Kad je to čula žena kao strijela pohita prema šumi gdje nađe mrtve sinove.

ASTRONOMIJA

JA, STANOVNIK SVEMIRA

Piše: Amina Smajlagić, IIIb

Kad je svemirska sonda Voyager iz velike udaljenosti snimila naš sunčev sistem, Karl Sagan je dobro primijetio: "Živimo na blijedoplavoj tačkici. Imajte to na umu kada se nađete sami pod zvijezdama."

Koliko smo samo puta za-spali posmatrajući taj čudesni nebeski svod, diveći se sjajnim šljokicama utkanim na tamno, crno platno? Koliko smo puta posmatrali zalazak sunca i divili se izlasku noćnog putovođe?

Zaokupljeni svakodnevnim

Koliko smo samo puta ugledali zvijezdu padalicu i podigli pogled visoko u nebo, ali nikad sa žarom u oku, nikad sa divljenjem, i nikad s poštovanjem i ponosom zbog onoga što jesmo – „Stanovnici Svemira“.

brigama, novcem i drugim materijalnim stvarima, nemamo vremena, ali ni želje bar pogledati u nebo i makar odati priznanje Velikom Tvorcu, koji, ne samo da je to tako savršeno stvorio, nego nam i u našem „pisanom Putokazu govori o tome“: "Gospodar vaš je Allah, koji je nebesa i Zemlju u šest vremenskih razdoblja stvorio,

a onda svemirom zagospodario; On tamom noći prekriva dan, koja ga u stopu prati, a Sunce, Mjesec i zvijezde se pokoravaju Njegovoj volji. Samo On stvara i upravlja! Uzvišen neka je Allah, Gospodar svjetova!" (Kur'an; El-Earaf, 54)

I pored ovih očiglednih dokaza, čovjek nema vremena ni zastati, a kamoli šta više. Uredu, nema odrastao čovjek vremena, ali šta je s djecom i mladima. Postoji toliko načina na koje Amerikanci svom mladom naraštaju nastoje približiti kosmos: Posmatranje zvijezda na porodičnim izletima, na romantičnim sastancima, itd. Naravno, mladi to prihvataju, a šta je s nama?

Bog je stvorio sve, zar ne?

Ponekad se žalimo na jedan čas geografije sedmično, ali toliko je toga što možemo saznati ako znamo pitati i ako želimo učiti. U medresi, većina će

kazati kako se đaci bave samo vjerskim temama i diskusijama, pa to je možda i tačno, ali ako kažete da u vjerske teme spada sve što je Bog stvorio, Bog je sve stvorio zar ne? Da, idem u medresu i sve me interesuje, s napretkom nauke i tehnologije i ljudski horizonti se proširuju. Nastava u mojoj medresi se odvija potpuno „digitalizovano“, lekcije se ne ispisuju na pločama, nego na plazmama i zadaće se ocjenjuju online putem. Osim toga, pored redovnih časova poput fikha, hadisa i tefsira, u plan i program su uvršteni i predmeti prirodnih nauka – biologija, hemija, geografija, fizika, i dr. Po ugledu na bogatu prošlost muslimanske Španije, želja nas đaka jeste da postanemo ugledni naučnici, lingvisti i profesori, i da ljudima prezentiramo kosmos, formule i zakone iz drugog, vjerskog ugla. Ali, koliko činimo povodom

toga. Očarani ljepotom večernjeg neba, da li smo ikada upitali sami sebe, koliko znamo o nebu? Pored orijentacije uz pomoć zvijezde sjevernjače i znanja o nekolicini sazviježđa ni ja, a vjerovatno ni većina mojih kolega, ne znamo ništa o tom čudnovatom svemiru i nauci zvanoj astronomija. Gledajući američke filmove, svjedoci smo nehumanog odnosa prema mladima koji se u srednjoj školi zanimaju za astronomiju, takvu djecu svi nazivaju štreberima. Slična je situacija i kod nas! Ali, ruku na srce, ne moraš biti tako dobar matematičar da bi uočio Velikog i Malog medvjeda, to može svako, pa čak i golim okom. Iako se više interesujem za istraživanja koja se tiču Zemlje, priznajem da me oduševljava taj čudesni nebeski svod. Većina ne prihvata naše mjesto u svemiru i ne žele se baviti njime, naravno, kako je astronomija vrlo kompleksna nauka, postoje ljudi-astronomi koji svoj život posvete izučavanju zvijezda, kometa, asteroida, itd. Ali, naravno, možda se ova nauka i ne bi razvila u toliko velikom opsegu da nisu postojali astronomi amateri koji su za vrijeme vedrih noći golim okom ili uz pomoć teleskopa promatrali nebo i uočavali interesantne i čudne stvari na nebu. Mnogi mladići su zahvaljujući tome stekli slavu, promatrajući nebo otkrivali bi komete, asteroide, itd. Ne postoji propisano pravilo o tome ko može biti astronom, a ko ne. Čak i od svog doma možemo napraviti malu

astronomsku stanicu i promatrati zvijezde.

Amaterska astronomija je danas zastupljena u velikoj razmjeri širom svijeta. Mnogi „obični“, ali i „neobični“ ljudi kojima je astronomija sasvim sporedno zanimanje odlučuju istraživati i promatrati nebeski svod, na kojem se svakog dana može uočiti nešto novo i neobično. Naprimjer, holandski slikar i grafičar Moric C. Esher (1898-1972) je bio poznat po tome što je kroz svoje radove povezivao prirodne nauke i umjetnost. Osim što je nastojao povezati prirodne nauke i astronomiju na platnu, on se u Holandiji učlanjuje u amatersku grupu astronoma, a kasnije postaje član profesionalne grupe astronoma, zahvaljujući marljivom trudu i radu, što je pokazatelj, da volja i rad mogu dovesti do uspjeha za čiji put ne ma-tu! Već i na nas želi da iskoristi znanje koje stječemo u medresi, samo ne znamo kako. Ali, evo: amaterska astronomija je savršeni način na koji ćemo praktično moći objasniti Kur'an i dodatnu literaturu

koja govori o ljepotama svemira. Osvježenje za sve učenike jeste tzv. čas u prirodi, a zašto ne bismo organizovali mali čas geografije, kako za đake, tako i za profesore i kroz teleskop promatrali nebeski svod i divili se djelu Uzvišenog koji je sve tako u savršenom redu i mudro stvorio.

Budući da naša Medresa pruža sve uvjete za povoljan rad i napredak naših đaka, amaterske astronomske grupe će akobogda u budućnosti doprinijeti još boljem shvatanju i tumačenju Božijih znakova i privući će još veći broj talentiranih đaka u našu školu!

Stoga, pomozimo duše željne znanja da uberu što više plodova na ovom prolaznom svijetu i znaj, o čovječe, ti si tako mali, pogledaj u nebo, i sjeti se da je ono tvoj dom, te da je ono stvoreno radi tebe, pa mu se divi, jer sve je Allah Uzvišeni stvorio kao pouku!

VIJESTI IZMEĐU DVA BROJA

DONACIJA MEDRESE DOMU ZDRAVLJA U VISOKOM

11.11. 2010.

Uprava Medrese je Domu zdravlja u Visokom za potrebe oftamološke ambulante donirala cjelokupnu opremu za rad. Oftamološka ambulanta u Medresi je otvorena zahvaljujući egipatskoj vladi koja je istu darovala za naše učenike. Kako naša medresa nema doktora oftalmologa, uvidjevši potrebu Doma zdravlja za ovim aparatom, odlučili su donirati isti, kako bi naši građani imali što bolje uvjete za liječenje.

EGIPATSKI AMBASADOR U OPROŠTAJNOJ POSJETI NAŠOJ MEDRESI

17.11. 2010.

Ahmed Es-Sejid Hattab, ambasador Egipta u našoj zemlji posjetio je sa svojom delegacijom našu Medresu. Razlog posjete je istek njegovog

mandata u našoj zemlji i skori povratak u rodnu zemlju. Ambasadoru hvala i sretno!

PROMOCIJA KNJIGA „HUTBE 1, 2, 3“

21.12. 2010.

U amfiteatru naše škole održana je promocija vrijednog kompleta knjiga „Hutbe 1, 2 i 3“. Radi se o zbirci hutbi glavnih imama, imama iz dijaspe i hafiza. Tom prilikom gosti predavači i promotori su bili hfz. mr. Mevludin Dizdarević i Asmir ef. Salihović.

PROMOCIJA KNJIGE „AJVATOVICA“

23.11.2010.

O značaju Ajvaz-dede i Ajvatovići govorili su naši gosti travnički muftija Nusret Avdibegović, direktor Elči Ibrahim-pašine medrese Muharem Dautović i profesor bosanskog jezika i književnosti Nermin Šušić. Tom prilikom promovirana je monografija pod nazivom „Ajvatovica“, a koja govori o našem najvećem i najznačajnijem bosanskom muslimanskom dovištu.

OBILJEŽILI SMO I DAN DRŽAVNOSTI

25.11. 2010.

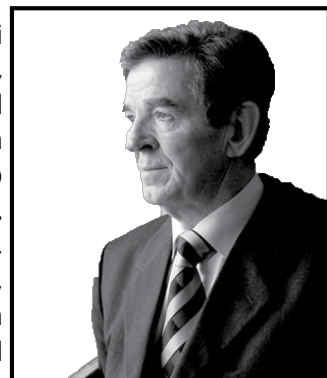
Kao i svake godine, u našoj Medresi je obilježen 25. novembar, Dan državnosti Bosne i Hercegovine. Uz prigodan program koji su izveli naši učenici, premijerno je promovirana i

pjesma našeg učenika Sadmira Mustafića „Majko Zemljo“. Također je uz pomoć profesora Emira Uzunalića i profesorice Salihe Delibašić prikazan video „Razgovor između Bosanca i gospođe Historije“ kojeg su snimili i odglumili učenici četvrtih razreda.

AKADEMIK ESAD DURAKOVIĆ U NAŠOJ MEDRESI

02.12. 2010.

U posjeti našoj Medresi boravio je ugledni arabista, član ANU BiH prof. dr. Esad Duraković. Tom prilikom je održao jednostano predavanje za naše učenike. Govorio je o važnosti znanja, profesionalnoj orijentaciji, ljubavi prema arapskom jeziku, ali i nauci općenito. Od tako značajnog gosta moglo

se čuti mnogo toga korisnog. U ovom broju imat ćete priliku pročitati i intervju s prof. Durakovićem.

VIJESTI IZMEĐU DVA BROJA

IZLET NA BJELAŠNICU

27.01. 2010.

Nakon zimskog raspusta, organizovan je jednodnevni izlet na Bjelašnicu, kako bi se našim đacima obezbijedio sretniji početak drugog polugodišta. Učenici su uživali u zimskim radostima, nakon čega su sjeli u klupe i počeli sa ispisivanjem novih rezultata.

POSJETA VIŠOČKOM KINU

09.12. 2010.

U gradskom kinu u Visokom održana je repriza premijere predstave „Na čijoj strani“. Tom prilikom učenici su naučili pokoji detalj iz historije i uživali u performansu visočkih glumaca.

NOVA HIDŽRETSKA GODINA U KAKNJU

11.12.2010.

U organizaciji KUD-a „Ak-Saray“ iz Kaknja održan je prigodan program povodom Hidžretske nove godine. Uz hor Ak-Saray, Zejda Šotu i mnoge druge izvođače, sa tri ilahije se predstavio i naš hor, a tom prilikom su članovi hora uspješno promovirali već poznati CD „Uči i čitaj u ime Allaha“.

DAN ŠKOLE NA NAŠ NAČIN

06.12. 2010.

Tradicija učenika Medrese duži niz godina jeste svečano obilježavanje Dana škole i Hidžretske nove godine na jedan vrlo neobičan način. „Predstavljanje razreda“ su sa oduševljenjem propratili kako učenici tako i osoblje Medrese i mnogobrojni gosti i prijatelji naše škole. Razredi koji su se predstavili u najljepšem svjetlu bili su maturanti muških odjeljena i učenice II-b razreda. Pobjednicima čestitamo!

ČAS PROTIVPOŽARNE ZAŠTITE

25.12. 2010.

Kao i prethodnih godina kolektiv i učenici medrese prisustvovali su predavanju i gledanju filma na temu „Protivpožarne zaštite“, a sve to u cilju što bezbjednijeg boravka u medresi, i spremnosti učenika i profesora u slučaju požara.

HISTORIJA ISLAMA

Šit a.s.

Kabilovi potomci su nastanili doline, a ostali brda. Muškarci brda su bili lijepi, a žene su im bile zdepaste; a žene u dolini su bile lijepe, a muškarci zdepasti. Iblis u dolini sve više širi nered. Dođe čovjeku u liku dječaka, počne mu hizmetiti. Poče ih podučavati svirci i pjesmi. Frulom očara druge i oni na brdu su ga čuli i kradom slušali. Kakav je to zvuk?!

Kabilovi potomci su odredili sebi dan za praznik. Svi bi se na jednom mjestu okupili

svoj narod i sačuvati ono što je od hajra ostalo, zabranjivati miješanje, ali je šejtan činio svoje spletke. I poče broj Kabilovih potomaka rasti, a broj Šitovih opadati.

Takvo stanje se nastavilo sve dok nije došao Idris ibn Jarid ibn Mehlaid Ibn Kinan ibn Enus ibn Šit ibn Adem. Dakle, Šit mu je bio peti djed.

Važno je još napomenuti da je Šit a. s. primio 50 suhufa i u tim suhufima mu je donesen novi šerijat. On je postavljen za vjerovjesnika tek nakon smrti

Piše: Emir Hodžić, IV-a

na zemlji i da je zbog promjena na zemlji Objava i dolazila. Tako možemo dati odgovor onima koji kažu: "Važno je da je on dobar čovek", ili, "Ja vjerujem da postoji Bog, to je glavno". I Šitovi sljedbenici su bili monoteisti,

Šit naslijedi vlast i poslanstvo nakon Adema a. s. Vladao je pravedno, ali se nered proširio u dolini u kojoj su živjeli potomci Kabilovi. Zločin ubistva je bio posebno rasprostranjen kod njih. Počeli su se međusobno ubijati i ubijati one koji su prolazili kroz predjele u kojima su živjeli. Ibn Abbas pojašnjavajući riječi Uzvišenog:

"U kućama svojim boravite i ljepotu svoju, kao u davno pagansko doba, ne pokazujte, i molitvu obavljajte i zekat dajite, i Allaha i Poslanika Njegova slušajte! Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijehe odstrani, i da vas potpuno očisti." (Al-Ahzab, 33.)

jednom godišnje. Na praznik žene su otkrivene, ljepotu svoju muškarcima pokazivale. Muškarci brda su bili oduševljeni ljepotom žena doline. Počeše kradom dolaziti i gledati ih. Šitov šerijat je naređivao: Zabranjeno je mješanje sa potomcima Kabilovim.

Pod utjecajem strasti počese se oglašivati o Šitov zakon i miješati se sa Kabilovim potomcima. Jedan sa brda ih napade za Bajram. U početku su dolazili i samo gledali, potom počese redovno dolaziti. I poče zinaluk i blud. Tako se desio prvi blud na Zemlji. Ibn Abbas kaže:

"To je prvi džahilijjet." Nered se sve više širio zemljom.

Šit a. s. je nastojao pozivati

Adema a. s. i to uz njegovu oporuku.

Šerijat Šita a. s. je zabranjivao da braća žene svoje sestre i zabranjivao je miješanje sa Kabilovim potomcima.

Pouke iz kazivanja o Šitu a. s.

1. Uzimajući u obzir podatak da je Adem a. s. ostavio oporuku Šitu a. s. još za svog života, da se zaključiti da je u početku ljudske "civilizacije" ljudima bila neophodna Božija intervencija. Nisu se ljudi sami naučili svemu, ali su se vremenom mijenjali.

2. Iz same činjenice da je Šit a. s. dobio novi šerijat možemo zaključiti da nisu nikad postojala nepromjenjiva pravila življenja

pa im je opet dolazila Objava. Dolazimo do zaključka da je i ono što zovemo forma itekako važno. "Lahko je pričati o radu, pljuni u šake pa radi."

3. Govoreći o načinu zavođenja Kabilovih potomaka od strane šejtana. Kaže se da ih je on učio muzici i svirci. To ne treba protumačiti kao zabranjeno djelo, već se može zaključiti da sve što koristi ljudima može i da im bude nekorisno. Tako npr. internet može služiti za održavanje rodbinskih veza, obrazovanje itd., a opet može služiti i za pornografiju, igrice i sl. Svakako da je važno razmišljati i tragati za istinama, uzimati savjete i pouke kao najvrijednije stvari svakog vjernika.

VISOKO OBRAZOVANJE

Fakulteti na koje se sigurno nećete upisati

Priredila: Semina Hasanbegović II-b

Svi mi još od malih nogu maštamo o tome šta ćemo biti kada odrastemo. Da bismo bili to nešto, moramo priuštiti sebi kvalitetan, dobar ali i odgovarajući fakultet. Nažalost presudnu ulogu u odabiru fakulteta igra njegova cijena. Tako da se trudimo pronaći one koji će nam priuštiti dobro obrazovanje, ali koji neće plaho "oštetiti" naš džep. Evo nekih fakulteta koji koštaju jedno pravo malo bogatstvo.

- Fakultet Middlebury u državi Vermont godišnje košta \$ 45 185
- Fakultet George Washington u St. Louisu godišnje košta \$ 42 860
- Fakultet Sarah Lawrence u New Yorku godišnje košta \$ 42 600
- Fakultet Richmond u Virginiji godišnje košta \$ 41 610

Naravno nemojte da vas obeshrabre ove velike brojke koštanja studija. Zapamtite da veliki ljudi nisu oni koji idu na skupe fakultete, nego oni koji to što nauče, ma koliko to znanje koštalo, znaju primijeniti u životu. Bar danas postoji veliki broj mogućnosti za studiranje, ali i stipenditora koji su spremni za dobrog učenika obezbijediti razumne uvjete studiranja. Život je utakmica nemojte biti na tribinama, teren je i vaš pa neka takmičenje počne.

Middlebury u Vermontu

Sarah Lawrence u New Yorku

Richmond u Virginiji

George Washington u St. Louisu

PSIHOLOGIJA, LOGIKA ILI...

Mapa uma

Nepismena osoba danas nije onaj ko ne zna čitati i pisati, već osoba koja ne zna učiti. Alvin Toffler

Priredila: Šejma Šikalo, IV-b

Svako novo učenje je na neki način jedinstven proces i zato nema jednostavnog odgovora na pitanje kako da u što kraćem roku i uz što manje muke naučimo što više. Međutim, neki opći principi, metode i tehnike doprinose uspješnijem učenju i trajnijem pamćenju naučenog, a izbor zavisi od ličnih sklonosti i afiniteta.

Uz tradicionalne, postoje i brojne alternativne metode i tehnike učenja. Jedna od najpoznatijih je kreiranje mapa uma (Mind Mapping), koju je razvio britanski doktor psihologije Toni Buzan, sedamdesetih godina XX vijeka. Prema njegovom mišljenju, ljudski mozak je superkompjuter, koji je deset hiljada puta moćniji od bilo kog računara. Mi koristimo samo

mali procenat njegovog kapaciteta. Uobičajeno je da se procesi toka misli ili analiziranja obrađuju lijevom polovinom mozga, tj. monotono i linearno, sa vrlo malo maštovitosti. Tokom obrazovanja i u svakodnevnom poslovanju funkcije ove polovine mozga su mnogo češće aktivirane, što znači da se koristi samo ta polovina ukupnog kapaciteta, te su i rezultati učenja i pamćenja samo polovični.

Kako do lakšeg učenja?

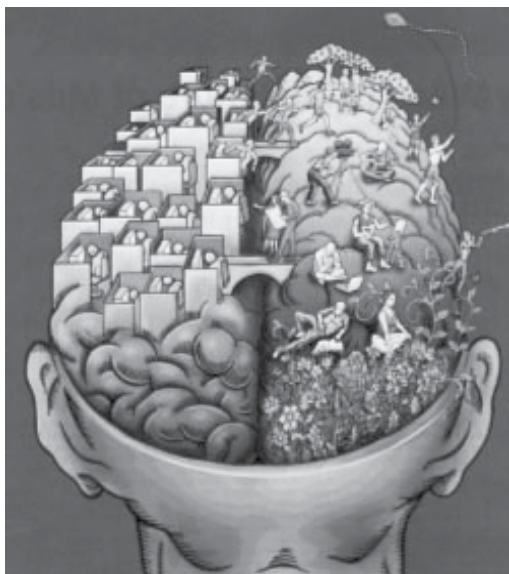
Tehnika kreiranja mapa uma je sistem za organizaciju misli, pri čemu je učenje, čuvanje, kreiranje kompleksnih sadržaja i misli moguće zabilježiti na vrlo malo prostora na papiru, što znači da se "bilješka" lakše sagledava i obnavlja u sjećanju. U suštini, to je vrsta asocijativnog dijagrama u čijem se središtu nalazi centralni lik okružen pojmovima predstavljenim kombinacijom boja, riječi i simbola. Upravo se u procesu učenja mogu adekvatno primijeniti mape uma. Naime, pošto su vrsta slikovnog dijagrama, u njihovom stvaranju su angažovane obje hemisfere mozga – desna, kreativna i lijeva, racionalna. One podrazumijevaju upotrebu slova, brojeva, boja, linija i crteža, a mogu se

koristiti i pri kreativnom razmišljanju, pripremanju predavanja i prezentacija, pravljenju bilježaka, planiranju, donošenju odluka, rješavanju problema.

Buzan je zagovornik teorije da klasično učenje (lijevom hemisferom mozga) ne dovodi do stvaranja slika (vizuelizacija). Tako priču "dvonožac sjedi na tronošću i jede jednonošca, zatim mu priđe četvoronožac i dvonošću ugrabi jednonošca. Tada dvonožac uze tronožac i udari četvoronošca", možemo učiti i ponavljati i više desetina puta bez sigurnosti da ćemo je se sjetiti kada bude potrebno. Međutim, ako priču predstavimo u slikama, gde je jednonožac-batak, dvonožac-čovjek, tronožac-stolica i četvoronožac-pas, daleko je lakše zapamtiti je i dovoljno je da se, po potrebi, sjetimo samo jedne slike da bismo se prisjetili i cijele priče.

Vicevi i narodne izreke predstavljaju primjere primjene većine memorijskih principa i dovode do zamišljanja slika pa se zato lahko pamte.

Među više različitih tehnika pamćenja, o kojima govori Buzan, najjednostavnija je izdvajanje ključnih riječi iz teksta i njihovo lančano povezivanje. Kada želimo da se prisjetimo, do-

voljno je da se sjetimo jedne od ključnih riječi da bismo dobili lanac, a kada se sjetimo lanca – rekonstruisat ćemo cijeli tekst. Izbor tehnike zavisi od informacija koje želimo zapamtiti, tj. od toga da li učimo pjesmicu, formulu ili prozni tekst.

Brzo čitanje

Buzan smatra da uobičajena forma teksta – u redovima, ne odgovara prirodnim sposobnostima očno-moždanog sistema. On podsjeća da se pismo pojavilo mnogo kasnije od ljudske vrste i ističe da naše oči nisu stvorene da prate riječi i slova te se zato, ustvari, kreću haotično po tekstu. Djeca intuitivno rešavaju ovaj problem podvlačeći prstom tekst, čime "discipliniraju" oči. Na kursovima brzog čitanja prst se zamjenjuje štapićem, koji je tanji i bolji, a kada se oči naviknu da prate po jedan red, prelazi se na istovremeno čitanje dva, tri i više redova. Kada se, uz pomoć ostalih tehnika čitanja kao što su "lijeno S", "cik-cak" i "dijagonalno čitanje", postigne brzina od 150-200 stranica na sat, prelazi se na više tehnike čitanja, tzv. meta navođenja. Neki autori, međutim, osporavaju domete brzog čitanja tvrdeći da se ono, ustvari, postiže na račun razumijevanja teksta.

Mape uma predstavljaju način da se puno informacija stavi na jedan list papira, da se na dobar način organizuju bilješke. Moguće je čak i cijelu knjigu sumirati na takav način, olakšavajući sebi da se kasnije prisjetimo svih glavnih stvari, bez velikih osvrtnja na detalje. U tome i jeste poenta. Naš mozak voli da pamti samo ključne ideje i ključne riječi.

Također, mape uma jasno definišu ključne pojmove, odvajajući bitno od nebitnog, čime nam omogućavaju da ne lutamo i ne gubimo vrijeme na nebitne detalje.

Kako se crtaju mape uma?

Najprije se crta centar mape uma, koji treba da predstavlja ključni pojam, ključnu ideju, ili još bolje, crtež glavnog pojma. Suvišno je reći da jedna slika vrijedi hiljadu riječi i da će naš mozak posljednje zaboraviti, a prvo se sjetiti neke slike ili crteža. Ukoliko je centralni crtež specifičan, smiješan ili sadrži asocijaciju na ključni pojam, naš mozak će sliku usvojiti u djeliću sekunde. Mapa uma u suštini sadrži asocijacije misli koje proističu ili se vezuju za centralnu tačku. Iz centralne slike se granaju ostale teme, koje mogu da se dalje granaju u manje važne pojmove.

Mape uma se crtaju najčešće flomasterima, mada mogu da se koriste i bojice ili markeri. Bitno je da centralni crtež sadrži minimum tri boje, kako bi se stvorila iluzija trodimenzionalnosti koja djeluje uvjerljivo našem umu. Što više boja, to bolje. Isto važi i za crteže. Naš mozak voli slike i crteže i sve mu je mnogo zanimljivije, ljepše i lakše za pamćenje ukoliko sve vrijeme pravi slikovitu asocijaciju na dati pojam.

Dakle, što više crteža! Pritom se preporučuju samo pozitivne asocijacije. Svaka grana se crta jednom te istom bojom, a crna se ne preporučuje.

Riječi, crteži i oznake koje se odnose na tu granu se pišu ili crtaju iznad te grane. One mogu da budu bilo koje boje, a preporučuju se varijacije boja, veličine slova, linija i slika. Nakon što je nacrtan centralni crtež (u ovom slučaju same mape uma) crta se prva grana, U principu nije bitno sa koje strane se počinje, ali je uvek jednostavnije ukoliko razvijemo sistematičnost i rutinu. Naime, crtanje grana u smjeru kazaljke sata se preporučuje kao pametna

ideja. Objašnjeno je kakva vrsta papira nam je potrebna za crtanje mapa uma: bijela (prazna) i postavljena horizontalno.

Lični stil

Što se tiče stila autor kaže da treba biti zabavan, lijep i zanimljiv. Bilo bi idealno kada bismo razvili svoj lični prepoznatljiv stil. A to se postiže upornim vježbanjem. Razvijanjem ličnih simbola možemo vrlo lahko predstaviti neku ideju u samo nekoliko poteza. Ali, za to je potrebna vještina. Suvišno je reći da se mapama uma mogu služiti samo dovoljno uporni koji će stalnim vježbanjem uspjeti da sumiraju naporno gradivo kroz par glavnih grana sa ključnim riječima i slikama. Ili, nacrtati plan rada za narednu sedmicu, mjesec ili godinu.

Evo i zadatka. Nacrtajte mapu uma vaše budućnosti, onako kako biste vi voljeli da ona izgleda. Na centralnom crtežu se nalazite vi, onako kako sebe vidite u bliskoj ili daljoj budućnosti. Iz centralnog crteža se razgranavaju mnoge grane, ili samo nekoliko njih, zavisno od vaših želja. Glavne grane mogu biti, naprimjer, obrazovanje, porodica, zdravlje, kupovina, ciljevi, putovanja i slično. Nacrtajte svoju prvu mapu uma! Ne štedite vrijeme. Svaka nova mapa će iziskivati mnogo manje vremena. Kada nacrtate više od sto mapa, biće vam potrebno nekoliko minuta da nacrtate sve što želite. Ne odustajte!

IZLOG KNJIGE

Govor ptica

Da bi se stiglo do Feniksa, rekao im je, mora se proći kroz sedam faza, a to su: traženje ljubavi, znanje, oslobađanje od želja, Božija jednoća, zapanjenost, zadivljenost i na kraju iščeknuće.

Priredio: Emir Taletović, IV-a

Atar Nišaburi je pisac velikoga perzijskog djela "Mantiku-tajr" ili "Govor ptica". On je ovo djelo sročio u obliku mesnevice koja ima 4.458 stihova ili bejtova i koja se sa stanovišta riječitosti i smisla ubraja u najprivlačnija djela perzijskog jezika i književnosti.

Ono što je Atar ugrađivao u svoje knjige bila je jezička riznica koja do njegovog vremena nije postojala u obliku u kojem ju je on predstavio. "Govor ptica" je napisan za uputu i savjet ljudima u vremenu kad je većina pjesnika sve svoje napore usmjeravala ka pisanju hvalospjeva u čast vlastodržaca.

Atar je učinio napor da se odvoji od vlasti i da svoj život provede upućujući i usmjeravajući ljude prema istini. Sa stanovišta ljepote priča i značenja, "Govor ptica" spada u najomiljenija djela iz ove oblasti. Termin "Mantiku-tajr" upotrebljavan je i prije Atara od strane drugih autora. Sličnost ljudske duše sa pticom i tijela sa kavezom, te u tom kontekstu "zatvaranje duše u tijelu", jeste poređenje duboko ukorijenjeno u djelima svih islamskih filozofa i poznatih mistika i gnostika. Oni su naročito posvećivali pažnju duši ptice i njenoj težnji da se

oslobodi iz tijela, tj. iz kaveza. Od knjiga koje se bave spomenutom tematikom, možemo spomenuti "Poslanicu pticama" od Ibn Sine i knjigu sa istim nazivom od imama Muhameda Gazalija, kao i priče o zajedničkom pokretu ptica iz

knjige "Kalila i Dimna". Ali od svih spomenutih djela nijedno nije dostiglo ljepotu Atarovih priča.

Moguće da se zapitate zašto je Atar izabrao baš ovaj naziv za ime svoje knjige?

Razlog za to je što su postupci Atara, kao mistika, od početka bili zasnovani na Kur'anu i hadisima Božijeg poslanika.

On je izraz "Mantiku-tajr" uzeo iz 16. ajeta sure An-Naml u kojem se prenosi dio događaja i priče o

Sulejmanu a. s. i njegovom putovanju u "dolinu mrava".

Prema mišljenju mistika, poslanik Sulejman a. s. je stigao do najvišeg stepena ljudske uzvišenosti, a ptica pupavac je svojom posebnom oštroomnošću kod vladara Sulejmana bila posrednik između njega i ljudi. U kur'anskoj priči stoji da je Sulejman poslao pupavca da traga za vodom, kako bi ugasio žeđ onih koji su bili u pustinji. Pupavac je otišao u zemlju Saba, koja je bila pod vlašću žene po imenu Belkisa i upravo je on bio povod upoznavanja Sulejmana sa kraljicom od Sabe. Pupavac u priči o hazreti Sulejmanu i u Atarovom djelu "Govor ptica", ima ulogu znaka i vodiča.

Pjesnik Atar izdvaja pticu pupavac kao onu koja pokazuje put prema savršenstvu.

U jednom svom stihu Atar kaže:

„Kada mu se iz kljuna začulo bismillah, nije prošlo dugo a ot-krio je mnoge tajne.“

U svim svojim djelima Atar koristi obične riječi i u svim svojim djelima objašnjava i pokazuje put drugima prema blaženosti. Njegov krajnji cilj u toj knjizi predstavljen je kao "kuća Feniksa".

Radnja u knjizi počinje okupljanjem ptica i osnivanjem skupa u kojem se izabira zapovijednik, koji poslije mnogo diskusije odlučuje da putuju i da pronađu mitskog Feniksa. Na ovom putovanju pupavac mu postaje vodič. On ostale ptice vodi prema planini Kaf - pokazuje im put i trudi se da te ptice, od kojih je svaka u materijalnom svijetu imala svoju pojavnost i oblik, uputi prema svetoj planini, kako bi stigle do Feniksa.

Atarov "Govor ptica" predstavlja sudbinu leta prema savršenoj stvarnosti, koju je Atar prelijepo dočarao. U tom djelu Atar je koristio simbolična imena od kojih svako ima široko značenje. Pticama su predstavljani oni koji tragaju na Božijem putu, na putu Istine, a Feniks simboliše postojanje Istine.

Djelo govori o zajednici ptica koja organizuje skupa za izbor zapovijednika. Nakon niza diskusija i rasprava izabran je pupavac, koji će predvoditi ptice na putovanje tragom mitskog Feniksa. Uloga i obaveza pupavca je da pticama koje se kolebaju i žele odustati od putovanja, objasni potrebu i važnost stizanja do konačnog cilja. Poučnim pričama punim savjeta pupavac nastoji da održi opći moral u traganje za Feniksom...

Atar je "Govor ptica" spjevao u obliku mesnevice.

Knjiga počinje spominjanjem Božije jednoće i opisom Božijeg poslanika, a zatim govori o stvaranju nebesa i zemlje, živog i neživog. Tek nakon toga slijedi opisivanje

i predstavljanje skupa ptica i njihovog predvodnika. Također se spominju dvije njegove karakteristike kako bi se pripremila osnova i podloga za vođstvo ptica koje je njemu povjereno. Pupavac se predstavlja i priča o putovanjima koja je imao sa poslanikom Sulejmanom i svemu onome šta je vidio na tim putovanjima. Onima koji su ga slušali, tj. pticama rekao je kako će on pronaći svog gospodara Feniksa. On kaže da postoji jedan vladar, da živi na planini Kaf i da mu je ime Feniks. I on je kralj ptica, on je njima blizu dok su one od njega daleko. Što se tiče Feniksa treba reći da je Feniks ptica iz bajki koja ima visok položaj i u djelima istaknutih iranskih filozofa je protumačena kao najsavršenije i najpotpunije biće. No, mistici kao što je Šejh Atar smatraju da je Feniks izvor i vrelo bivanja, odnosno, Stvoritelj Uzvišeni, a savršeni ljudi na ovom svijetu sve svoje potrebe i napore usmjeravaju da bi Ga spoznali, i pomoću svojih vodiča nakon prolaženja raznih faza i stupnjeva i pobjeđivanja opasnosti i teškoća puta, u beskonačnosti stižu do Njega i čeznu za Njegovim postojanjem.

Kada je pupavac objasnio pticama priču o Feniksu, sve ptice su poželjele da ga

vide, ali sve one nisu imale moć i snagu da trpe teškoće tog opasnog putovanja. Upravo iz ovog razloga, iako su sve ptice pokazale svoju žudnju, ipak je sa druge strane, jedan broj njih, zatraživši izvinjenje odustao od puta.

U "Govoru ptica" Atar je likove opisao začuđujućom preciznošću i veličanstvenom kratkoćom različite vrste ljudi.

On je u svaku pticu smjestio bar po jednu lošu ljudsku karakteristiku. A te loše karakteristike se ubrajaju u prepreke na putu duhovnog usavršavanja. Slavuj je u "Govoru ptica" predstavljen kao simbol preljubnih ljudi i onih koji obožavaju ljepotu, tj. ljudi koji svoja srca vežu za vanjski svijet i koji su postali žrtve ovosvjetske ljubavi. Slavuj je, također, zaljubljen u cvijet i ubijeđen je da nema snagu potrebnu za putovanje. Kako smatra Atar, slavuj je iz grupe ljudi koji vide cvijet, ali ne vide stvoritelja cvijeta.

Atar je jezikom pupavca rekao da zemaljska ljubav nije vječna nego da je samo Božija ljubav trajna i postojana. U "Govoru ptica" papagaj je predstavnik ljudi koji u mislima nastoje da iz ovog svijeta izvuku što više koristi, ljudi koji su brzi na jeziku i koji su slatkorječivi i sve žrtvuju da bi na ovom svijetu ugodno živjeli. On je predstavnik ljudi koji tragaju za vanjskom ljepotom i oponašaju jedni druge, dok se za postizanje savršenstva i uzvišenosti mora čitava duša i čitav život žrtvovati.

Paun u "Govoru ptica" predstavlja čovjeka koji je iz grupe onih ljudi

koji vjerske obaveze izvršavaju samo zbog nade u nagradu, odnosno zato što žele džennet i oslobođenje od džehennemskih muka i patnji.

Predstavljanjem pauna i prenošenjem njegovih govora i ubjeđenja, Atar pokušava da opomene čovjeka na njegovu stvarnost i istinske vrijednosti, što je vrijednije od dženneta.

Atar se pita -zašto da se čovjek zadovolji samo sa nekoliko kapljica mora, nakon što uspije čistom i iskrenom molitvom da pronađe put do savršenstva i stigne do mora. Poslije ovih i ostale ptice su iznosile svoje izvinjenje i žalile se kako ne mogu izdržati dužinu tog puta. Pupavac je zbog tih nezalica počeo da govori o Feniksu, otkrivši im mnoge tajne. On im je objasnio da su sve ptice svijeta u njegovoj sjeni - sjeni Feniksa. Kada su ptice čule ovaj govor od pupavca, shvatile su da svaka od njih prema Feniksu ima određeni odnos pa su zaključile kako ipak i pored svega treba da krenu na putovanje.

Pupavac je rekao pticama da je za ovo putovanje potrebno biti zaljubljen i mnogo se žrtvovati. Taj put, rekao im je, ima mnogo teškoća, a i sama pozhrtvovanost kao i spremnost na žrtvovanje nije nimalo lahko. Čuvši te riječi ptice su uzbuđeno odlučile da krenu na putovanje, a pupavca su izabrale kao vodiča na tom putu. Obećale su da će sve njegove naredbe izvršavati i tad je počelo putovanje sa svim svojim teškoćama.

Da bi se stiglo do Feniksa, rekao im je, mora se proći kroz sedam faza, a to su: traženje ljubavi, znanje, oslobađanje

od želja, Božija jednoća, zapanjenost, zadivljenost i na kraju iščeznuće. Nakon toga pupavac je prigodnim pričama počeo da objašnjava tih sedam faza. Iz njegovih priča ptice su shvatile da nemaju snagu potrebnu za putovanje. Uprkos tome nastavile su put i jedan veliki broj njih na tom putovanju je umro.

Na kraju, od svih ptica, samo njih 30-tak uspijeva da prebrodi sve teškoće i neprilike i da zdrave stignu do Feniksa. Pti- ce koje su nakon podnošenja svih teškoća i nevolja stigle na kraj svog puta, u dvorcu Feniksa su učinile mnogo napora da bi bile u prisustvu poštovanog prijatelja.

Atar kaže:

"Zato što su svi bili iščezli u ljubavi prema njemu,

čitavo tijelo im je bilo uro- njeno u bol".

Ove ptice nisu izbjegavale napor i trud, bile su odlučne tako da su nakon prolaska kroz bezbrojne teškoće uspjele da stignu do stvarnog mjesta Feniksa, gdje su ustvari pronašle svoju suštinu i svoje istinsko mjesto i položaj.

RUŽA

*U sutonu tamnom,
Vehne ruža bijela.
Ruža bijela,
Srce mi proklela.*

*Ruža vehne, vehne,
A toliko smo se divili,
Ali sada opada cvijet,
Smrcu ostavlja svijet.*

*Ruža vehne, vehne.
List po list,
I ode ruža cijela,
Ruža cijela,
Srce mi proklela...*

Piše: Emrah Seljaci I-a

INTERVJU

Razgovarala: Merima Bešlija, IV-b

Sadmir Mustafić učenik je četvrtog razreda naše Medrese, Sadmir je, mogli bi kazati, savremeni softa koji se na jedan specifičan način, netipično medresanski izražava na temu vjere, patriotizma, i sl. Njegov medij je muzika i pjesma, ali ne bilo koja muzika. Naime, riječ je o hip-hopu. Upravo to saznanje bilo je razlogom da sa njim obavimo intervju da nas pobliže upozna o svom radu i da nam pokuša otkloniti neke predrasude.

Šahid: Prije svega možeš li nas upoznati sa pojmom hip-hopa, odnosno, reći kakva je to vrsta muzike?

Sadmir: Hip-hop je sastav četiri elementa (rep, brejkdens, grafitis, dj-ing), nastao je kao buntovnički sklop u Americi koji predstavlja otpor i bunt nepravdi i neistini. Svaki ovaj element osposobljava ljudske vještine, kao npr. u repu se cjeni umjetnost rimovanja (flow, wordpay, multys), također i „freestyle“ koji trenira umne sposobnosti u brzom rimovanju direktno iz glave. Brejkdens je hip-hop ples kojeg ne može plesati čovjek koji konzumira alkohol, droge i duhan, a čini čovjeka zdravim i dosta vremena zahtijeva da bi se savladao. Grafiti predstavljaju likovnu umjetnost i takvi crteži danas se naručuju i skupo plaćaju kako bi ukasili razne ustanove, zgrade i mnoge druge objekte. DeeJay-at može samo čovjek koji je kreativan i koji ima veoma precizan sluh. Hip-hop je više od muzike.

Šahid: Kada se kod tebe prvi put javlja ljubav prema hip-hopu?

Sadmir: Ljubav prema hip-hopu se javlja u mojoj šestoj godini kada je moj brat donio od rođaka neke CD-ove i među njima i CD od Ede Maajke na kojem sam čuo pjesmu „Recitacija“, otada sam se počeo više interesovati za ovu vrstu muzike, iako naravno u tim godinama i nisam puno šta znao. Preporučujem svima tu pjesmu.

Šahid: Šta ti misliš o ostalim vrstama muzike?

Sadmir: Mi se nalazimo u svijetu turbo-folka, muzike koja se uvukla u naš okoliš i svi znamo kako je nastala, ali bolje da se to ne govori. Ovdje, ta muzika, dobro prolazi jer se uz nju može „razbiti“, a takođe zato što ima dobru reklamu. Ovdje se ne sluša da bi nešto čuli, nego se sluša, jer se svašta vidi. Što se tiče ostale, muzike ja sam u tome umjeren, slušam ono što proberem i sve

vrijednujem po tekstu. Volim slušati Balaševića, Amadeusa, a najviše volim onu pjesmu o Starom mostu „Ja pogođen nisam ni umro ni pao, samo sam morao skočiti dole“.

Šahid: Da li imaš nekih rezultata na polju hip-hopa?

Sadmir: Tokom 2008. godine sa svojim prijateljem iz osnovne škole, kupio sam malo bolju opremu za snimanje (prije je bio mikrofona od 5KM i štrampala). Nakon toga počinjemo da snimamo aktivno i izbacili smo na net prvi naš mixtap SKELOFOBIJA, imali smo desetak nastupa (Maglaj, Žepče, Mostar, Zenica, Sarajevo...), u pripremi je novi mixtap na kojem će gostovati Kontra (Sarajevo), Mak (Mostar) i mnogi drugi.

Šahid: Pošto si u Medresi promovisao svoje dvije pjesme, vjerovatno si se suočio sa ljudima koji imaju predrasude o toj muzici. Kako su oni reagovali na sve to?

Sadmir: Moja prva pjesma „Za Medresu“ koju sam snimio iz šale, za predstavljanje razreda je dostigla najveći broj slušanosti od svih mojih pjesama. Napravili smo pomak u Medresi, tako što smo uradili spot koji je do danas pregledan preko 2500 puta. Kod kuće je procurila priča da sam izbačen zato što sam počeo repati, naprotiv, većina je bila tu uz mene i davali su mi maksimalnu podršku. Ovom prilikom se zahvaljujem profesoru Memiću i profesoru Handžiću koji su me savjetovali i promovisali ovu pjesmu maksimalno. Druga pjesma je bila „po narudžbi“ profesorice Salihe koja je tražila da snimim pjesmu za 25. novembar. Snimio sam je i također sam dobio maksimalne zahvale i čestitke. Prva je bila više podložena kritici, nego ova druga.

Šahid: Zašto baš „ShizZo“?

Sadmir: ShizZo je skraćenica od šizofrenik. To sam odabrao ne zbog toga što sam se pronašao u toj riječi nego više da bih je prikazao kao ironiju. A ako ima nekog ludila to je samo umjetničko ludilo koje traje u trenutku pisanja pjesme.

Šahid: Da li ti i tvoja grupa imate nekih poteškoća prilikom snimanja pjesama ili eventualnih nastupa?

Sadmir: Normalno da imamo, jer ova muzika je još uvijek strana u našim krajevima i uglavnom je predstavljena u negativnom svjetlu i naravno u sjeni je turbo-folka, nažalost. Što se tiče finansija, one su uvijek potrebne i predstavljaju nam prepreku za neko ozbiljnije bavljenje ovom muzikom.

Šahid: Da li misliš da se ta muzika na neki način možda kosi sa islamom?

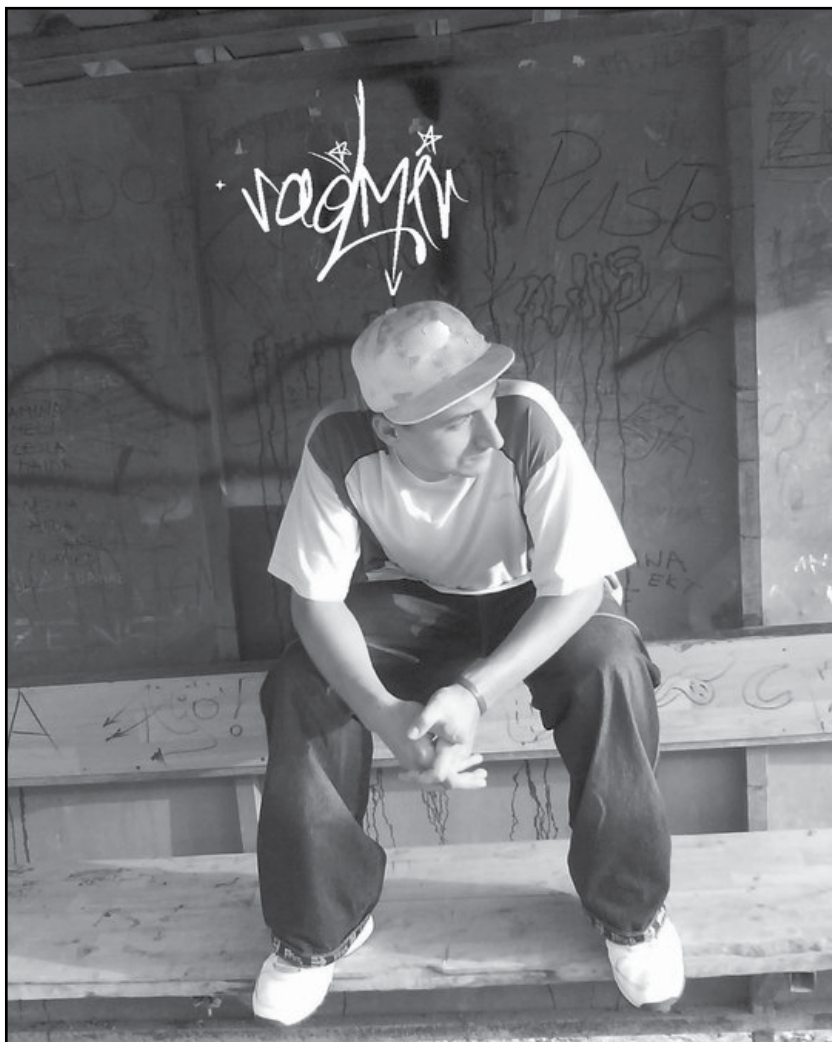
Sadmir: Mislim da ne, jer sam čitao u knjizi „Mač sa dvije oštrice“ da su dozvoljene pjesme koje govore istinu i koje veličaju Allaha na direktan ili indirektan način. Ja mislim da moja muzika, odnosno, stihovi koje pišem, spadaju u ovu prvu grupu i da se ni na koji način ne kosi sa islamom. Naš Poslanik Muhamed a. s. je rekao: „Djela se cijene prema namjeri“, moje namjere su da kroz pjesme koje pišem razvijam patriotizam i ljubav prema domovini što je svakako dio vjere, ali i da na ovakav vid izražaja kažem da volim islam i da je to moj put i moj cilj.

Šahid: Muziku u budućnosti vidiš kao hobi?

Sadmir: Od repa hljeba nema. Prioritet u mom životu je škola, pa tek možda nekad i ovo što sada radim iz hobija pređe na primarni nivo.

Šahid: Da li ima neka poruka koju bi želio prenijeti našim čitateljima?

Sadmir: Zamolio bih sve mlade da ustraju na svome putu i kad dođu do raskrsnice koja vodi na četiri strane, neka znaju da nijedna nužno ne mora biti pogrešna, za svaki pravac treba snage i volje, važno je da je put kojim idemo popločan dobrim i iskrenim namjerama. Ne možemo biti savršeni, ali savršenstvo treba da bude naš cilj.

PROMJENE

Ukidanje viza za građane bez deviza

Građani BiH od 15. decembra 2010. godine mogu putovati bez viza u zemlje članice Šengenskog sporazuma, grozno zar ne?!

Piše: Šejma Šikalo, IV-b

Neki dan na putu od medrese do kuće ugledah džambo plakat sa natpisom „Bez viza u 2011. godinu“. Tada sam shvatila koliko smo mi, djeca, bezbrižni i koliko roditelji o nama vode brigu. Naime, ja nikada prije nisam primijetila da su potrebne vize za prelazak

u novu godinu. Valjda se zato svi u januaru žale na nedostatak novca. Kada sam stigla kući malo sam „surfala“ i saznala da građani BiH od 15. decembra mogu putovati bez viza u zemlje članice Šengenskog sporazuma.

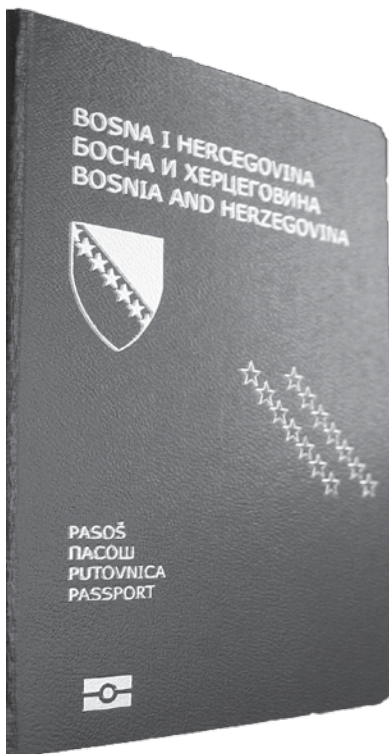
Eto, već dugo nam je prijetila opasnost da će nam oduzeti jedino što mi imamo, a drugi nemaju i to se konačno desilo. Vize su bile nešto divno, nešto što je odlikovalo samo našu zemlju, ono po čemu smo bili unikat i sada nam je i to oduzeto. To je nehumano? Zamislite kako će sada naš život izgledati? Kako će sada biti puste ambasade, kako će sada biti neinteresantno putovati.

Naime, do sada kada bismo htjeli negdje ići morali bismo štedjeti pare za put i za vizu, noć prije rano leći da bismo mogli ranije ustati kako bismo ujutro mogli stupiti u dugi red, zatim se nakon nekoliko sati pomjeriti cijeli metar, pa izvaditi spakovani doručak, podijeliti ga sa

rajom iz reda, družiti se sa njima, razmjenjivati brojeve telefona... Divna su se tu prijateljstva sklapala, neke veze začete u tim redovima su okrunjene i brakom, a sada? Sada više toga nema! Kako sada muževi da se odbrane od žena koje žele na ljetovanje u neku zemlju koja je članica Šengenskog sporazuma? Odgovor: „Joj ko će sada vadit' vizu“ više ne važi...

Sve u svemu, ovo je jedna velika katastrofa, vremena su sve gora i ja stvarno ne znam gdje ovo sve vodi, situacija je beznadežna, ne znam je li nam se moglo išta gore dogoditi, još nam samo treba da postanemo članovi EU.

Jedino što me tješi jeste činjenica da moramo vaditi nove pasoše pa ćemo imati priliku družiti se još samo jednom u dugim redovima za pasoše, ali ko zna, možda nam zapadnjaci odluče tražiti još neki „papir“ a onda dugi redovi, rajo, eto nas.

NAIVNA REALNOST

Sretno Valentinovo! Kome?

Priredila: Amina Smajlagić, III-b

Mnogi s pravom smatraju da je „Dan zaljubljenih“ još jedna od zapadnjačkih komercijalnih napasti koja potiče iz SAD i Evrope. Valentin je bio kršćanski svećenik koji je živio u 3. stoljeću u Rimskom carstvu, te bio kažnjen smrću radi nepoštivanja carevog dekreta o zabrani sklapanja brakova, a Trifun je svećenik kojeg pravoslavci smatraju „zaštitnikom ljubavi i djevojaka“.

Valentinovo je tzv. "Dan zaljubljenih" i prilika da se na tezgama, nakon novogodišnjih i ostalih blagdanskih izdataka ponovo kupi po koja džidža "Made in China", plišani medo, ruža, i sl. Svi izlozi su okićeni crvenom bojom, prodavnice su pune malih i velikih srca, plišanih hajvančića telećeg pogleda, čokoladica, itd. Vrijeme je da se istroše svi oni koji su zaljubljeni i da na tome zarade svi oni kojima pamet ide ispred srca. Poruka je "Ljubav se mjeri onim što kupiš". Međutim, kada i kako je nastao ovaj dan? Zašto muslimani ne slave i ne obilježavaju 14. februar?

Korijeni valentinskog blagdana

Valentinovo je naziv za dan Valentinove smrti koji se obilježava 14. februara svake godine. Navodi se da je praznik izvorno paganski, te da njegove arhaične komponente kasnije preuzima kršćanstvo legendom o svećeniku Valentinu. Postoje razna objašnjenja o nastanku ovog blagdana, a većina njih povezana je sa imenom Valentin. Prema legendi

Valentin je bio svećenik koji je živio u 3. stoljeću u Rimskom carstvu. Tada je na vlasti bio car Claudius II, koji je zaključio da su neoženjeni muškarci puno bolji vojnici od onih koji imaju supruge i djecu. Stoga je car zabranio da se mladi muškarci žene. Ovu su odluku poštivali svi svećenici, ali Valentin se nije sa time slagao i potajno je nastavio vjenčavati mlade ljude. Kad je car otkrio šta je Valentin učinio naredio je da ga pogube.

Valentin je pogubljen na dan 14. februara. Nedugo nakon njegove smrti proglašen je svecem, a papa Gelasius je godine 496. proglasio 14. februar danom Valentina, "zaštitnika zaljubljenih".

S druge strane, pravoslavci uporedo sa 14. februarom, danom Valentinove smrti slave i sjećanje na njihovog svećenika Trifuna kojeg smatraju – "zaštitnikom ljubavi". Oni vjeruju da je svećenik Trifun bio zaštitnik ljubavi i djevojaka koji je radi ubistva osuđen na Božiju kaznu odrubljenjem glave 250. godine.

Razbuktavanje strasti za Valentinovo?!

Mnogo je reklama koje govore o tome kako treba razbuktati strasti za Valentinovo, odvojiti nekoliko dana samo za sebe i partnera/icu, udaljiti se od svakodnevne kolotečine i uživati jednostavno jedno u drugome i u svemu što zaljubljene okružuje. Jedan od mnogih primjera razbuktale strasti u svijetu taj dan jesu Filipini gdje su gradonačelnik Manile i njegova supruga uoči Valentinova 2004. godine javno predvodili nadmetanje u simulantnom ljubljenu parova. U ovoj manifestaciji je učestvovalo pet hiljada parova, potukavši tako rekord postavljen u Santjagu, Čileu. U Indiji "Dan zaljubljenih", također, predstavlja veliki događaj. Ali, neke militantne hinduističke grupe zabranile su prodavnicama da prodaju prigodne čestitke i upozorili su parove da će im nagraviti lica ako se budu neprimjereno ponašali.

U Saudijskoj Arabiji ulema je složna da je proslavljanje tog datuma bid'at (novotarija) koje se

treba kolniti, jer vodi ka zabludi i stranputici. Stalni članovi Saudijskog Vijeća za naučno istraživanje i fetve pri Generalnom povjerenstvu komiteta uleme Saudijske Arabije su jednoglasni da obilježavanje tog datuma predstavlja grijeh te da se muslimani trebaju čvrsto držati Allahove upute izbjegavajući sve što vodi zabludi i Njegovoj srdžbi. Oni ističu da muslimani kroz Kur'an Časni i Sunnet Vjerovjesnika a. s. obilježavaju i proslavljaju svoja dva blagdana: Ramazanski bajram i Kurban-bajram.

Islamska stranka u Kuvajtu je 2000. god. zatražila od vlade da poduzme hitne korake zabrane prodaje onim lokalnim trgovinama koje obilježavaju i prodaju na taj dan. U obrazloženju se navodi da ta pojava predstavlja "uvoznu zapadnu ideju koja ima za cilj podsticanje nezakonitih odnosa između muškaraca i žena".

Allah dž. š. u ajetima opisuje one koji slijede svoje strasti, pa kaže: "Pa ako ti se ne odazovu, onda znaj da se oni povode jedino za strastima svojim. A zar je iko gore zalutao od onoga koji slijedi strast svoju, a ne Allahovu uputu? Allah doista neće ukazati na pravi put narodu koji sam sebi nepravdu čini." (Al-Qasa, 50.)

"Zar je onaj koji ima jasnu predstavu o Gospodaru svom kao onaj kojim se lijepim čine ružna djela njegova i koji se za strastima povodi?" (Muhammed, 14.)

Ljubav radi Allaha

Islam je vjera iskrene i istinite ljubavi koja se zasniva na svemu onome što je lijepo i pravedno. Postoje razni oblici iskazivanja ljubavi koji su vjerski dozvoljeni, dok sa druge strane ima i onih oblika koji

nisu dozvoljeni. Prvenstveno najveću ljubav koju čovjek treba osjećati i iskazivati jeste ljubav prema Allahu dž. š., Njegovom Poslaniku Muhammedu a. s., ashabima, tabi'inima, itd.

Vjera islam zabranjuje imitiranje i oponašanje zapadnjačkih tradicija i običaja, kao što je slučaj sa obilježavanjem kršćanskog blagdana Valentinova, dajući mu prikriveni izraz "Dan zaljubljenih". Muhammed a. s. u hadisima kaže:

"Čuvajte se novina u vjeri, jer svaka novina je novotarija, a svaka novotarija je zabluda i stranputica."

Jedno od Allahovih lijepih imena je El-Vedud što znači: Onaj Koji voli i Koji je najdostojniji ljubavi i prijateljstva. Jednom prilikom je Vjerovjesnik a. s., opisujući one koji se vole u ime Allaha, rekao: "Među Allahovim robovima ima ljudi koji nisu ni vjerovjesnici ni šehidi, a kojima će na Sudnjem danu bez zlobe zavidjeti i vjerovjesnici i šehidi zbog položaja na koji ih je Allah uzdigao. "Prisutni rekoše: "Božiji Poslaniče, obavijesti nas ko su oni?" On reče:

„To su oni koji su se u ime Allaha i radi Njegovog zadovoljstva voljeli, a nisu ni u kakvoj rodbinskoj

vezi, niti jedni od drugih imaju neke imovinske koristi. Tako mi Allaha, zaista su njihova lica svjetlo i ispod njih je, zaista, svjetlo. Neće strahovati kada svijet bude strahovao, niti će tugovati kada svijet bude tugovao." Onda je Poslanik a. s. proučio ajet: "I neka se ničega ne boje i ni za čim neka ne tuguju Allahovi štićenici." (Junus, 62.)

Vjera nas uči da je brak jedini dopustivi odnos ljubavi koji bi trebao postojati između muškarca i žene. Brakom se ostvaruju mnogi pozitivni i korisni interesi: čuvanje od haram odnosa, odgajanje zdravog potomstva, duševna ravnoteža, itd.

Zašto NE Valentinovu?

Na dan Valentinova vlada veliko licemjerje i tada se svi pretvaraju da su amanjarabi zaljubljeni. Jedan od razloga zbog kojeg svi moramo biti protivnici ovog praznika jeste i činjenica da svi daruju poklone samo taj dan i tada se glumi da je sve u redu, a već 15. februara ta ljubav nestane.

Marketinški trikovi su također jedan od razloga neobilježavanja ovog blagdana, iz razloga što ljudi pokupuju i potroše što više novca na čokolade, mede, nakit, itd.

I kao treći razlog navest ću materijalizam i to recimo kada se konstantno forsira dužnost kupovine, koliko će se potrošiti na večeru i poklon. Naprimjer, u Britaniji godišnje bude potrošeno četiri milijarde dolara na čestitke, crvene ruže i večere uz svijeće, koje, uprkos jednakosti spolova, uglavnom plaćaju muškarci. Žene, sa svoje strane, odlučno vrebaju muškarce čekajući koga da „ogule“ za Valentinovo. Sve je spremno-komercijalizacija je potpuna!

U SUSRET NOVIM IZAZOVIMA

Uždasni prijemni ispit!

Ja sam vjerovala, mi smo vjerovali, nas 76 je vjerovalo u sebe, u snove i dokazali smo da mi to možemo! Moja poruka je da sanjate, jer: „Izgubljeno je samo ono čega smo se sami odrekli!“

Piše: Zerina Planinčić, I-b

Sama riječ ispit, a pogotovo prijemni ispit budi u nama nelagodu i sav onaj silni strah koji veoma često biva bezrazložan... Sada se sa osmijehom na licu prisjećam straha koji sam ja, ne tako davno doživjela. Iz prve ruke vam mogu reći da se ne vrijedi pretjerano brinuti!

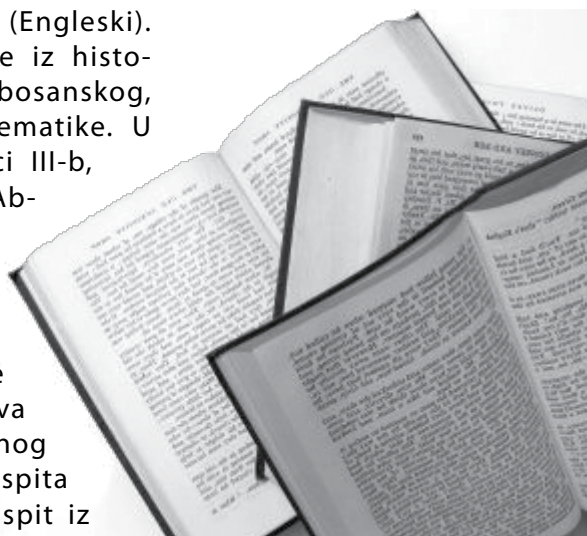
Ako se želite upisati u medresu onda ste sigurno već upoznati sa uvjetima upisa, a da bi bili sigurni u vaše informacije mi ćemo vam ih još jednom ponoviti:

- Odličan ili vrlo dobar uspjeh, uz primjerno vladanje;
- Zahtjev za upis;
- Svjedočanstvo o završenoj osnovnoj školi;
- Uvjerenje o uspjehu u posljednja tri razreda;
- Rodni list, ne mora da bude mlađi od šest mjeseci;
- Ljekarsko uvjerenje;
- Diploma;
- Preporuka mjesnog i glavnog imama.

Znam da vam sada sve ovo izgleda zapetljano i strašno, ali vjerujte nije ni u pola teško kao što se čini. Pisanje

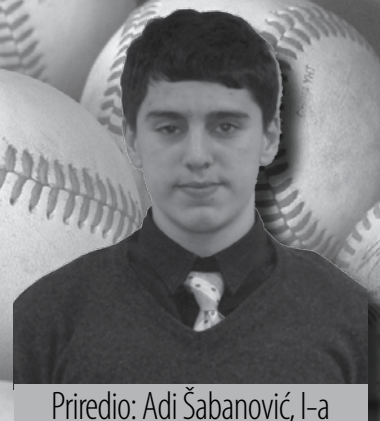
prijemnog ispita je ono čega se svi najviše bojimo. Sjećam se da su nas po dolasku na prijemni dočekala nasmijana lica profesora i učenika koji su taj dan bili u školi. Uzbudjenje i nervoza su bili veoma osjetni među budućim „fazanima“, ali i među učenicima koji su cijeli dan bili uz nas. U 09:00 (bili su tačni!) ušli smo u amfiteatar, gdje su nas upoznali sa načinom pisanja ispita i pravilima. Rasporedili su nas u grupe po prezimenima, ja sam bila u drugoj grupi u učionici II-b. U svakoj učionici su bila po dva-tri profesora, sa nama su bile profesorice Naida (matematika), Amina (Bosanski) i Amela (Engleski). Prijemni se polaže iz historije, geografije, bosanskog, vjeronauke i matematike. U 11:00 h u učionici III-b, pred profesorom Abdulkadirom Kadrićem smo polagali ispit iz kiraeta. 50% bodova nose ocjene iz osnovne škole, 40% bodova je ocjena iz pismenog dijela prijemnog ispita i 10% bodova je ispit iz

kiraeta. Uz šale, zajedničko strahovanje, kukanje i hodaње ukруг (dok nismo osjetile mučninu) je prošao naš prijemni ispit. Danas, nas 41 „fazanka“ sa osmijehom na licu sjećamo se tog davnog, vjetrom odnešenog 12. Juna 2010. godine. Zaista, ma šta vam rekli, koliko vas prepadali i obeshrabrivali, vjerujte, vjerujte u sebe! Ja sam vjerovala, mi smo vjerovali, nas 76 je vjerovalo u sebe, u snove i dokazali smo svima da mi to možemo! Moja poruka je da sanjate jer: „Izgubljeno je samo ono čega smo se sami odrekli!“

SPORT

Znate li igrati baseball (bejzbol)?

Priradio: Adi Šabanović, I-a

Baseball je rijedak sport, najvećim dijelom se igra u Sjevernoj Americi. Zbog toga njegova pravila nisu poznata van ovog kontinenta pogotovo nama Evropljanima. Stoga smo odlučili da vas malo uvedemo u pravila ovog sporta.

Pravila Baseballa

Bejzbol (engl. baseball, što dolazi od riječi base što znači baza i riječi ball što znači lopta) je timski sport u kojem se loptica udara palicom. Osnovni cilj igre momčadi u napadu je udariti bačenu lopticu na način da prije nego li protivnička odbrana lopticu uhvati igrači napada 'osvoje' neku od četiri označene baze.

Bejzbol je igra između dvije ekipe sa po devet igrača koje vodi menadžer,

a igra se na ograđenom igralištu pod nadzorom jednog ili više sudija. Pobjednik je ona ekipa koja na kraju utakmice osvoji više runs (bodova). Bodove može osvajati samo ekipa koja se nalazi u fazi napada, dok momčad koja se nalazi u odbrani nastoji izbacivanjem trojice napadača doći u fazu napada. Bod se osvoji kad neki od igrača momčadi u napadu na dozvoljeni način osvoji sve četiri obilježene baze.

Teren za Baseball

Igralište ima oblik lepeze u čijem vrhu se nalazi home base (kućna baza). Infield je dio igrališta koji ima oblik kvadrata u čijim se vrhovima nalaze baze:

Home base (kućna baza), first base (prva baza), second base (druga baza) i third base (treća baza). Udaljenost između baza

iznosi 27,45 m. Pitcher's mound je brdašce koje se nalazi u sredini infielda. Na njemu se nalazi pitcher's plate (tanka pravouglata ploča od gume) koji je od vrha kućne baze udaljen 18,30 m.

Outfield je dio igrališta između foul linija, a foul linije su produžeci stranica infielda između kućne i prve baze, odnosno kuće i treće baze. Infield i outfield uključujući i foul linije, čine Fair territory (fair teritorija), dok je ostalo područje Foul territory (foul teritorija). Udaljenost od kućne baze do najbliže ograde, tribina ili drugih objekata u fair teritoriji mora biti 76 m ili više, a preporuča se da bude 98 metara po foul linijama i 122 metra po sredini igrališta. Iza kućne baze nalazi backstop (zaštitna mreža) sl.

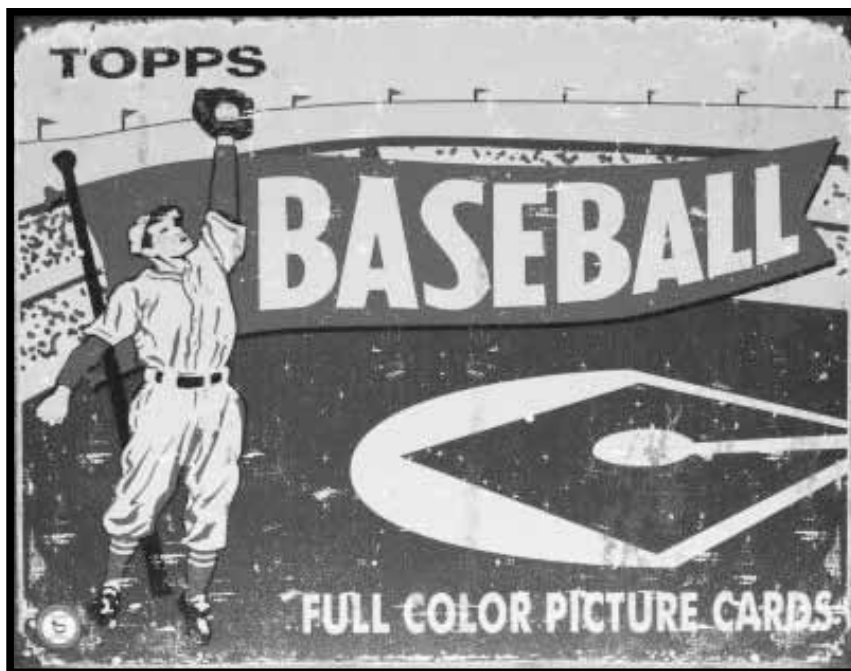
Tok utakmice

Utakmica ima 9 inninga. Inning (izmjena) je dio utakmice u kojem obje ekipe sudjeluju u fazi odbrane i napada. U prvoj je polovici inninga domaća ekipa u odbrani, a gostujuća u napadu, dok je u drugoj polovici gostujuća ekipa u odbrani, a domaća u napadu. Ekipa se nalazi u fazi odbrane kada su svi njezini igrači s baseball rukavicama raspoređeni u igralištu po svojim pozicijama.

Cilj ekipe u odbrani je da izbacivanjem trojice napadača dođe u fazu napada, jer se bodovi osvajaju samo u napadu. Cilj ekipe u napadu je da osvajanjem prve, druge, treće i kućne baze, dakle optrčavanjem sve četiri baze osvoji run (bod).

Neki od pojmova Baseballa

Base je jedno od četiri mjesta koja mora dotaknuti trkač u nastojanju da osvoji bod.

Base on balls je nagrađivanje prvom bazom udarača koji je propustio četiri loptice bačene izvan strike zone.

Batter's box je područje u kojem udarač mora stajati za vrijeme udaranja.

Dead Ball je loptica izvan igre zbog legalno nastale privremene odgode igre.

Fair Ball je udarena loptica koja se zaustavila u fair teritoriji između kućne

i prve baze fair teritorije, dotakla suca ili igrača.

Fly Ball je loptica udarena visoko u zrak.

Ground Ball je udarena loptica koja se kotrlja ili odskaka po zemlji.

Inning je dio utakmice u kojem su se momčadi izmijenile u odbrani i napadu i u kojem su izvedena triput out-a za svaku ekipu.

**SAMO ZA NJU KOJA NIJE TU.A
ONA ZNA KOJA JE TA: D**

Đženo ti koji za
sve nalaziš riješenije i
liječ-daj nam dovu za
snijeg: p

Kujem planove!

Molimo B...u da ne srće
suput!

Smeta ozvučenju na radiu!

**JASMINA LETROVE
MOJ!**

To šta ima sama
jedna, ta je majka
saza vrijedna!!!

**Svijet voli
pobjednike**

HOĆEMO ISAA . DUŽMI STE NAM!!!

Dežurni pusti malo i proljeca u školu,
samo profesore puštaš!!!

**JASAR: IMAL KO
KREDITA DA GA NE
ZAPISEM**

Ne bojim se gladi, upravo
sam jeo !!!!

Bahre hvala ti!!!!

Zasto misam učenik
genueracije?

MEKE JE POSLO MESAR
BUKO...

**BE YELLOW WATER
MY FRIEND!!!**

SADMIR I MERIMA

14.2.

VOLIM TE

MEŠURČANSKI GRAFIKI

TREBA MI CASA DA SE OŠISAM!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Almedina rocvara!!

KACH JA VAO VAO, RAZUMIJEVA!

19.12. DA SE NE PONOVI!

Nemožeš ti mene
mogu malo znati!

**JELI MELE GDJE JE NEKAD
BIO, ILI SE LIZALETOVU
KLICLI PRESELIO!**

UZMI ABDEST!!! BE COOL!!!

ma sta sam ja imo' 67 kila!

**Volit cu te, al kad dobijem 5
iz fikha, na aktivnost!!!**

GRASIA ROKNE

ELMICEEEEE!!!!

KO OVO PROČITA KACH KACH
POŠTA!

**TI SI MOJ
KIWI!!!**

De posaji mi zornu i zaji mi zio!!!

RAHAT ÉOŠE

Perice, nabroj nam tri poznate ličnosti? - Ronaldo, Ronaldinjo i Zidan. - A jesi l' čuo za Mocarta i Pikasa? - Pa učiteljice, ne znam ja rezervne igrače.

Sjedi baka u autobusu, a do nje neki mladić žvače žvaku. Baka reče: "Ama možeš ti meni sinko pričat koliko god hoćeš, al ja te ništa ne čujem".

Ide Crvenkapa šumom i sretne vuka, kaže joj vuk:

- Crvenkapo sta nosiš baaaaaaaaaacii?

I Crvenkapa baci.

Gigafobija je fobija od prekomjernog skidanja svega i svačega sa interneta, u slučaju nuspojava potražiti u apoteci lijekove za smirenje prilikom pokazivanja računa od interneta roditeljima!

Vjenčanje budućnosti:

Matičar: Da li vi, mladoženja i mlada, pristajete da promenite svoj Fejsbuk status iz SINGLE u MARRIED?

Mladoženja i mlada: Da!

Matičar: Molim svjedoke da kliknu lajk

Dedo veli unuku: Sakrij se evo ti ide učitelj a ti nisi bio u školi danas!

Unuk: Sakrij se ti ja sam im javio jutros da si ti umro!

Razgovaraju dva prijatelja i jedan pita drugog:

- Znaš li ti zašto slon ima crvene čarape?

- Ne znam - odgovori drugi.

- Da bude neprimijetan među jagodama. Da li si ikad vidio slona među jagodama - opet upita prvi.

- Ne.

- Eto vidiš!

Koji je najkraći put do ludnice?

Skreneš.

Aforizmi:

-Quid Quid latine dictum est altum viditur!

Prijevod: Bilo što rečeno na latinskom zvuči pametno!

-Ja lijep, ti lijepa, ja pametan, ti i dalje lijepa!

-Ako vegetarijanci toliko vole životinje, zašto im pojedu svu hranu?!

-Uzela si život, prerezala vene, s čim da se brijem, ne misliš na mene?

-Oženjen muškarac duže živi od neoženjenog, ali oženjen muškarac više želi umrijeti!!!

-Sterilnost je nasljedna.

- Za 8. mart ću punici da poklonim putovanje u Egipat ili bar u Tunis.

- Čak Noris je prekoračio flat rate za 1 gb.

-Čak Noris ima i jare i pare!

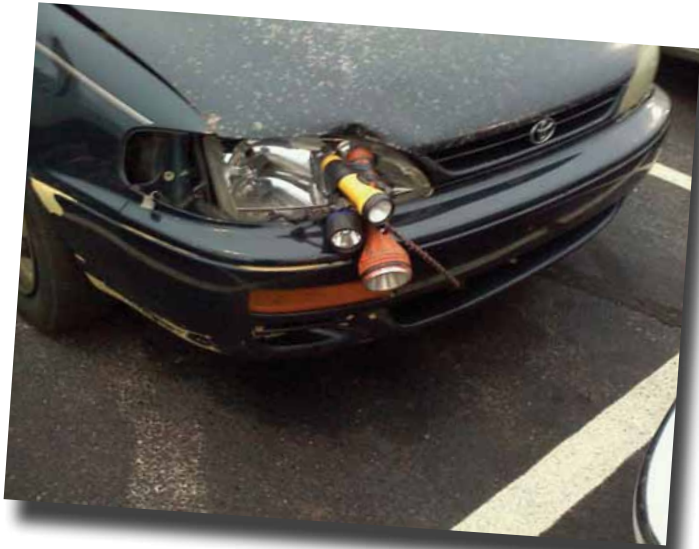
-Psihijatar prodaje golfa 2. Malo je udaren!

-Prodajem ovce sa staklenom vunom!

koliko likova vidite?!

SUŠENJE MESA U VISOKOM

KVAR POPRAVLJEN!

ŠTEDIM PA ŠTA

ZIMSKA OPREMA!

Šta se dešava ako ne odete na fejsbuk deset dana?!

Očekivanja

facebook

25 35 95

Search

Stvarnost

facebook

1

Search

KARATE ŠKOLA!

TITIZ

TREĆI KRUG AKCIJE „300 VAKIFA“ ZA DOVRŠETAK IZGRADNJE KOMPLEKSA MEDRESE

„Oni koji imanja svoja troše na Allahovu putu liče na onoga koji posije zrno iz kojeg nikne sedam klasova i u svakom klasu po stotinu zrna. A Allah će onome kome hoće dati i više; Allah je neizmjereno dobar i sve zna.“ (Kur“an; 2:261)

Kao što je poznato, Medresa „Osman-ef. Redžović“ nastala je ratne 1992. godine. Božijom voljom, požrtvovanošću direktora i kolektiva Medrese, te uz pomoć dobrih ljudi, naših dragih vakifa, Medresa je izrasla u respektabilnu i prepoznatljivu instituciju.

Kako bi izrazili svoju zahvalnost, onima koji nesebično daju svoj doprinos napretku i razvoju Medrese, u prethodnom periodu smo upriličili dvije svečane akademije na kojima smo uručili vakufname našim dragim vakifima.

Prva dodjela vakufnama upriličena je 02. septembra 2006. godine, nakon završetka prvog kruga akcije „300 vakifa“ na kojoj je vakufname dobilo oko 270 vakifa. Od sredstava prikupljenih tokom ove akcije opremljen je i useljen đački dom.

Odmah nakon toga, pokrenut je drugi krug akcije „300 vakifa“ za izgradnju medresanske džamije.

U maju, 2010. godine upriličena je svečanost na kojoj je vakufname primilo oko 110 vakifa, čime je porodica vakifa postala brojnija, a uz njihovu pomoć, Medresa bogatija za novu, prelijepu džamiju koja je otvorena 20. juna 2010.godine.

Ovih dana Medresa „Osman-ef. Redžović“ sa svojim iskrenim prijateljima pokrenula je i treći krug akcije „300 vakifa“ za dovršetak izgradnje Komplexa medrese. Sredstvima prikupljenim ovom akcijom planirana je izgradnju sportskog centra.

Svjesni poteškoća na koje naša omladina nailazi na putu izgradnje zdrave ličnosti, trudimo se pomoći im i omogućiti najbolje uvjete kao alternativu svemu onome čemu ih uči ulica. S tim ciljem, odlučili smo izgraditi moderan i savremeno opremljen sportski centar čijom izgradnjom bi plan dovršetka kompleksa Medrese bio upotpunjen, a život učenika u Medresi, ali i omladine izvan Medrese, bio bi ispunjeniji i kvalitetniji što bi im pomoglo da se lakše odupru izazovima današnjice.

Dragi prijatelji, pozivamo vas da date svoj doprinos u izgradnji sportskog centra i da postanete naš vakif, ako već niste, i tako svoje ime upišete među dobrotvore Medrese ali i dobrotvore muslimanske zajednice uopće.

Ulažući u medrese ulažete u bolje sutra sadašnjih i budućih generacija.

**Vaše uplate za dovršetak izgradnje Komplexa Medrese možete izvršiti
u korist Fondacije “Osman ef. Redžović” na račun
kod Sparkasse bank, filijala Visoko,**

Broj 199-047-00052965-39